ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT, EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ | ANUL II, NR. 88 JOI 5 APRILIE 1990 | 8 PAGINI 1 LEU

ESTE IRECONCILIABIL DIFERENDUL DINTRE ORTODOCȘI ȘI GRECO-CATOLICI? (II)

Toleranța și respectul reciproc s-au manifestat și în perioada interbelică, deși în România mare ortodocșii au deținut o covîrșitoare majoritate în comparație cu greco-catolicii, prezenți numai în Transilvania. Dar, în 1948, înaltul cler ortodox, în frunte cu mitropolitul Ioan Bălan, a renunțat la orice spirit de toleranță. A profitat de acapararea întregii puteri politice de către comuniști și printr-un pact au obținut din partea acestora un decret-lege de desființare a bisericii greco-catolice de pe poziții de forță și nu prin convingere. Sute și mii de preoți și credincioși greco-catolici care au refuzat să semneze actul de reîntoarcere la ortodoxism au fost arestați și aruncați în închisorile comuniste, fiind supuși unui regim de teroare și exterminare. Modul cum s-a impus desființarea bisericii greco-catolice poate fi considerat de aceea inuman, contrar învățăturii creștine. Realizînd în acest mod antidemocratic readucerea greco-catolicilor în sînul bisericii ortodoxe cu ajutorul comuniștilor, înalții prelați ortodocși au devenit, vrînd-nevrînd, instrumente ale consolidării dictaturii de tip marxist-leninist, compromițîndu-se în ochii multor credincioși care au preferat să treacă la cultele neoprotestante.

Pentru a repara injustiția făcută în 1948, înaltul cler ortodox avea datoria să se conformeze decretului-lege dat după revoluția din decembrie 1989 și să admită de facto și de iure intrarea bisericii greco-catolice în toate drepturile ce i-au fost răpite. Din păcate, capii bisericii ortodoxe au adoptat o poziție obstrucționistă, invocînd tot felul de pretexte. Ei trebuie însă să fie convinși că pretextele invocate nu au nici o bază legală. Mai consult ar fi ca măcar acum să dea dovadă de toleranță și să admită restituirea pe seama bisericii greco-catolice a clădirilor episcopale și a celor școlare, precum și a edificiilor de cult care înainte de 1948 au fost ale acesteia. Chiar dacă restituirea va aduce o diminuare a veniturilor materiale ale bisericii ortodoxe, concesiile pe care ea este datoare să le facă greco-catolicilor se impun cu atît mai mult, cu cît și ei sînt nu numai români, ci și creștini-adepți ai aceleiași învățături a Lui Christos. Să nu se uite că și ortodocșii și greco-catolicii sînt creștini de rit grecesc sau răsăritean, deosebirile de dogme dintre ei nefiind prea mari și în tot cazul nu ireconciliabile. Însă chiar dacă dogmele religioase ar fi ireconciliabile, este recomandabil să se țină cont că în noile condiții ale democrației instaurate după Revoluție se impune respectarea libertății de conștiință a fiecăruia. Dacă un credincios dorește să treacă de la ortodoxie la greco-catolicism să aibă libertatea să o facă. Și invers.

Recomandabil este, totodată, ca și capii bisericii greco-catolice să renunțe la pretenția restituirii integrale a drepturilor de dinainte de 1948. Și ei au obligația să adopte o atitudine conciliantă și să nu se cramponeze de lozinca „tot sau nimic". Să nu uite nici ei că cei peste 40 de ani de ilegalitate, nu au rămas fără urmări. Din vechii greco-catolici de dinainte de 1948 mai trăiesc puțini, aceștia fiind în vîrstă de peste 45 de ani. Generațiile sub 45 de ani, educate în anii dictaturii comuniste, nu dau aceiași importanță apartenenței la o biserică sau alta, ca și cei bătrîni. De aceea ar trebui să admită efectuarea unui recensămînt de către comisii mixte, formate din cîte un greco-catolic și un ortodox și apoi în funcție de majoritatea credincioșilor să se decidă pe sate cui să-i revină edificiul ecleziastic. La orașe, unde sînt mai multe biserici și de aceea repartizarea lor s-ar putea realiza pe bază de înțelegere, iar dacă acest lucru nu va fi posibil, împărțirea să se impună printr-o hotărîre guvernamentală. În tot cazul, pentru greco-catolici prioritatea priorităților ar trebui să fie, după restituirea lăcașurilor de cult, obținerea din partea Ministerului Învățămîntului și a celui al Cultelor a dreptului de a-și reînființa facultățile de teologie și eventual a liceelor confesionale. Îndeosebi reînființarea teologiilor e de strictă urgență, deoarece preoții greco-catolici care mai trăiesc sînt reduși numeric și înaintați în vîrstă; prin urmare, în scurt timp vor trebui înlocuiți cu alții tineri.

În concluzie, concesiile și atitudinea tolerantă se recomandă să fie reciproce, întrucît ar fi în avantajul atît al greco-catolicilor, cît și al ortodocșilor. Numai dacă între ei se va reinstaura respectul reciproc ar putea adopta inițiative și planuri comune pentru a stopa creșterea numărului celor ce aderă la cultele neoprotestante. Concesiile reciproce ar fi mai ales avantajoase pentru toți românii transilvăneni, fiindcă ar constitui un element stimulator al cimentării unui front comun necesar învingerii dificultăților momentane prin care trecem.

Dr. Liviu BOTEZAN

„COPIII AJUTĂ COPIII"

Sub acest motto s-a desfășurat o amplă acțiune umanitară de ajutorare a copiilor României în rîndul elevilor, profesorilor și părinților de la gimnaziul Grotenbach din orașul Gummersbach, R.F. Germania. După cum relatează ziarele „Volks-Zeitung" și „Oberbergisches Land" în numerele lor din 28 martie a.c., în urma prezentării la televiziunea vest-germană a situației catastrofale în care se află leagănele și casele de copii din țara noastră (este vorba de filmul realizat la casa de copii din Cighid și transmis pe postul de televiziune R.T.L. din Köln), domnul Kunibert Broich, din cadrul serviciului social al gimnaziului, a preluat imediat inițiativa: pe lîngă ajutoare în valoare de circa 15.000 de mărci, au mai fost alocate 4.773 de mărci provenind din donații din partea elevilor, a părinților (dintre care unele s-au ridicat chiar la 2000 de mărci).

Elevii școlii și-au donat nu numai micile economii, ei au organizat vînzarea unei cantități de prăjituri, iar încasările — 700 mărci — le-au dăruit pentru cumpărarea de bunuri destinate Leagănului de copii din Cluj. Sîmbătă dimineața, ajutoarele au sosit la destinație cu concursul Ordinului Cavalerilor de Malta și cu sprijinul domnului Werner Reschner, originar din România, profesor de matematică la gimnaziul amintit.

Acțiunea de ajutorare constă, în primul rînd, în dotarea tuturor paturilor din leagăn cu saltele, așternut de pat și cuverturi (circa 300 de garnituri), alimente, articole de curățenie, îmbrăcăminte pentru copii în vîrstă de pînă la 3 ani, jucării și veselă. Medicul pediatru dr. Friedrich Remmel din Gummersbach, care s-a ocupat personal de contactarea farmaciștilor și a unor firme producătoare de material medical, a adăugat acestui transport și o importantă cantitate de medicamente specifice copiilor mici.

Mulțumim gimnaziului din Gummersbach, tuturor copiilor, profesorilor și părinților, ca și celor din Königdorf pentru gestul lor pornit din inimă.

Michaela BOGU

MULȚUMIRI

Ne-a scris doamna Cornelia Maghiari din Cluj, str. Izlazului nr. 10, rugîndu-ne să-i facem publice mulțumirile adresate medicilor — în special domnilor conf. dr. Nicolae Miu, dr. Lakatos și Bizo, precum și întregului personal medical de la Spitalul de pediatrie II, pentru probitatea profesională și morală de care dau dovadă în îngrijirea și tratarea copiilor suferinzi. Alăturăm acestor mulțumiri și pe cele ale noastre, adresate tuturor celor care veghează la sănătatea copiilor noștri.

Tot o scrisoare de mulțumire am primit din partea domnului Dorel Breșan, învățător în satul Giurcuța de Sus, comuna Beliș. Domnia sa ne-a scris că, deși izolat, satul în care locuiesc numai 80 de familii a fost identificat, fără nici o solicitare din partea locuitorilor, de una din echipele Ordinului Cavalerilor de Malta, fiindu-le distribuite alimente și îmbrăcăminte. În scurt timp, maltezii au revenit aducînd un cărucior pentru handicapatul fizic Aurel Matei care, de cîțiva ani încoace s-a străduit, fără rezultat însă, să-și procure un astfel de căruior. Transcriem mulțumirile locuitorilor din Giurcuța de Sus, asigurîndu-i că acestea vor ajunge acolo unde trebuie. **(m.b.)**

ANUNȚURI

Ședința C.P.U.N. — municipiul Cluj, programată astăzi, 5 aprilie 1990, se amînă pentru data de 12 aprilie 1990, ora 13.

Președintele Biroului Executiv
V. DRĂGOI

★

Astăzi, 5 aprilie 1990, ora 17, va avea loc, în sala amfiteatru a Casei Tineretului, ședința de constituire a organizației politice „Tineretul clujean".

COMISIA DE INIȚIATIVĂ

ANUNȚ PENTRU INGINERI

În vederea constituirii Asociației inginerilor din Cluj, anunțăm pe toți inginerii din județ să participe luni, 9 aprilie, ora 18, în sala 318, a Facultății de electrotehnică, la adunarea generală pentru definitivarea statutului, condițiilor de funcționare ale asociației și alegerea comitetului de organizare. Nu uitați, este în interesul fiecărui inginer să fie membru al A.I.C.

COMITETUL DE INIȚIATIVĂ

CU CINE VOTĂM?

La începutul celei dintîi campanii electorale libere, ziarul nostru pune la dispoziția partidelor, formațiunilor politice și candidaților independenți spațiul necesar propagandei electorale. „Adevărul în libertate" nu este oficiosul nici unui partid, al nici unei grupări politice, înțelegînd să fie gazdă primitoare, imparțială, pentru oricine i se adresează cu programul său, cu ansamblul obiectivelor și cu strategia propusă pentru viitoarea dezvoltare a țării, asupra cărora alegătorii se vor pronunța la 20 mai. Demersul nostru, concretizat în cîteva rubrici consacrate actului electoral, vine în sprijinul formării unor opțiuni mature, de maximă răspundere, pentru fiecare alegător.

Dr. OCTAVIAN BURACU

președintele Consiliului Provizoriu de Uniune Națională, județul Cluj, candidat independent pentru mandatul de senator

Cer concetățenilor mei îngăduința de a face o succintă prezentare a unor evenimente esențiale din viața mea, pentru a putea cunoaște mai bine profilul moral, profesional și politic al celui care le solicită votul și încrederea.

Sînt născut în anul 1932 ca fiu al preotului Coriolan Buracu, fost deputat și senator de Caraș-Severin, condamnat politic de regimul comunist în anul 1948. Am absolvit Facultatea de geologie și am activat în acest domeniu unde am contribuit la identificarea unor zăcăminte minerale intrate în circuitul economic, elaborînd mai multe inovații și lucrări de specialitate publicate în țară și peste hotare. În anul 1974 am susținut teza de doctorat, iar titlul științific l-am obținut abia în 1979, după o luptă dîrză în țară și peste hotare dusă împotriva celor care mă acuzau că eram fiu de preot condamnat politic și că nu făceam parte din partidul comunist. În anul 1972 am fost propus de Ministerul Geologiei pentru postul de director la Centrala minereurilor din Cluj, dar nu am fost confirmat de organele județene comuniste. În anul 1978 am obținut Premiul Academiei Române pentru geologie. În condițiile amintite, am avut o atitudine protestatară manifestată sub multiple forme față de regimul comunist, atitudine care a culminat cu prezența mea activă, alături de colegii de activitate, în timpul revoluției din 21—22 decembrie 1989.

Nu am fost membru al partidului comunist și nu am avut anchete sau condamnări penale. Sînt căsătorit și am doi copii. Nici un membru al familiei mele nu a făcut parte din partidul comunist.

Datorită acestor fapte aparținînd trecutului și prezentului meu, în ziua de 22 decembrie, înaintea căderii regimului dictatorial, am fost ales vicepreședinte al F.S.N. Cluj, iar în ziua de 29 decembrie, pe baza unor alegeri democratice, am fost numit președinte al F.S.N. și apoi confirmat ca președinte al C.P.U.N. jud. Cluj și reprezentant al acestuia în Consiliul Național Provizoriu.

Odată cu lansarea campaniei electorale în vederea alegerii parlamentului care are menirea ca într-un termen de 18 luni

(Continuare în pag. a II-a)

În interiorul ziarului

VATRA ROMÂNEASCĂ

Paginile III, IV, V.

Să nu uităm (noi bărbații!) să fim mereu... tandri

VIAŢA CETĂŢII ÎN DATE

AZI, RĂSPUNSURILE LA TESTUL DE OPINIE (II)

IX. Dacă de azi începînd s-ar trece la economia de piaţă, v-aţi putea întreţine singur din activitatea dumneavoastră? Am luat în considerare numai 341 răspunsuri din partea persoanelor de vîrstă corespunzătoare actului muncii, adică femei între 16—55 ani, respectiv bărbaţi între 16—60 de ani, care nu sînt elevi sau studenţi. Au răspuns DA un număr de 87 (25,51 la sută) dintre femei, respectiv 99 (29,03 la sută) dintre bărbaţi. Au răspuns NU 90 (26,39 la sută) dintre femei, respectiv 41 (12,02 la sută) dintre bărbaţi. Nu s-au pronunţat 14 femei şi 10 bărbaţi.

Legat de rezultatele testului se impun cîteva concluzii şi comentarii:

1. În timp ce problema opţiunilor la nivelul ţării este destul de clară, la nivelul judeţului şi al municipiului urmează să fie clarificate o serie de probleme. Astfel, în timp ce pentru preşedintele ţării numai 9 persoane nu şi-au exprimat opţiunile, pentru personalitatea cea mai populară din judeţ sau municipiul nostru, numărul acestora se ridică la 153, respectiv 136. De asemenea, în timp ce pentru funcţia de preşedinte al ţării se propun 21 de persoane, pentru cea mai populară personalitate din judeţ se propun 46, iar pentru municipiu 51 persoane.

2. Semnalăm prezenţa atît în topul judeţean cît şi municipal a binecunoscutului personaj Lulu (2 opţiuni la judeţ şi 12 la municipiu). Avînd în vedere că el a mai participat şi la alegerile trecute se pune în mod firesc întrebarea: Domnul Lulu n-a fost pătat?

3. Adnotările pe marginea chestionarelor nu se iau în considerare ca dealtfel nici fraze de forma „în nici un caz ... (precedate şi/sau urmate eventual de un lung şir de epitete).

4. Nu se cunoaşte numele corect al multor personalităţi pentru care optaţi, cum ar fi: Radu Cîmpeanu, Octavian Buracu şi alţii. Situaţia este identică şi în cazul partidelor. Astfel, C.P.U.N. nu este partid, cum ni-l propun unii.

5. O întrebare care a suscitat multe comentarii a fost întrebarea a IX-a. Prin ea am dorit să ne lămurim asupra poziţiei conjudeţenilor noştri referitoare la privatizare, care după cum ştim este singura cale de a revigora economia.

Restul concluziilor legate de test vă lăsăm să le trageţi şi singuri.

Deşi nu ne-am propus în mod special, vom răspunde la unele scrisori pe care ni le-aţi trimis cu această ocazie.

1. Dorim să mulţumim pe această cale tuturor celor care ne-au apreciat activitatea depusă. Nu ne-am propus să extindem aceste sondaje la alte domenii şi nici nu se pune problema de a putea repeta zilnic aceste teste, cum ne cer unii.

2. Ne-a plăcut în mod deosebit scrisoarea trimisă de un grup de ţărani. Aveţi dreptate, problema agrară trebuie să fie rezolvată cu consultarea ţăranilor şi a specialiştilor din agricultură. Ei sînt într-adevăr singurii care pot hotărî desfiinţarea sau nedesfiinţarea proprietăţii obşteşti, formă dealtfel practicată şi în multe ţări din vest şi nu credem că cineva va impune împotriva voinţei membrilor C.A.P. desfiinţarea acestora. În ce priveşte faptul că ne-aţi răspuns în numele a 12 persoane, nu am putut lua în considerare decît ca un singur răspuns, lipsind o parte din datele necesare statisticii.

3. Am făcut ca scrisoarea adresată domnului Puşcă Mircea să-i parvină. Nu dînsul este în spatele acestei acţiuni după cum bănuiţi dumneavoastră, el lucrînd în alt laborator; mai mult, în acest moment este detaşat la C.P.U.N.

4. Ne simţim obligaţi să răspundem unei scrisori în care sîntem luaţi la întrebări despre cine ne-a cerut să facem apelul şi dacă acestea intră în sarcinile noastre de serviciu. Vrem să vă liniştim că noi chiar şi înainte de revoluţie am efectuat asemenea activităţi, sprijinind tot fără directive de sus şi în afara sarcinilor de serviciu informatica medicală (Institutul oncologic, O.R.L., Cardiologia, Institutul de igienă etc.), cea legată de sportul românesc (de exemplu: campionatele internaţionale de atletism ale României din iunie 1988 etc.), învăţămîntul informatic etc. Considerăm, deci, că acum cu atît mai mult se impune să lucrăm fără directive sau sarcini primite de undeva. De altfel, chiar şi cele mai mari firme de calculatoare (I.B.M., Olivetti, Phillips etc.) asigură asemenea servicii, desigur la alt nivel. Vi se pare că toţi cei care fac sondaje în ţară fac reclamă pentru F.S.N.? Mai gîndiţi-vă! Credem că dv. confundaţi informatica, statistica şi bazele de date cu politica. Credeţi că într-un oraş cum este Clujul nu sînt necesare asemenea teste? Trebuie să vă amintim că şi ceauşescu era îngrozit de informatică şi statistică, iar despre gestiunea datelor nu se putea vorbi în faţa lui.

Au existat într-adevăr unele partide care, discret, au încercat să ne influenţeze cam în stilul dvs. Vrem să le spunem că noi nu am propus liste de personalităţi, chiar pentru a nu „sugera" anumite soluţii.

În ceea ce priveşte privatizarea, sîntem de acord cu dv. dar numai parţial. În ce priveşte, însă, pledoaria legată de şomaj, trebuie să vă aducem aminte că între ce este la noi şi ce spuneţi că aţi văzut în alte ţări sînt 45 de ani. Un ajutor de şomaj de 1000—1500 lei (adică jumătate din salariul mediu) este într-adevăr un ajutor umanitar, dar nu un ideal.

5. O notiţă pe marginea unui chestionar ne-a atras atenţia. Autoarea doreşte să trimită comuniştii în Siberia. Problema comportă trei dificultăţi: a) nu ştim dacă U.R.S.S. i-ar primi; b) nu ştim dacă vă referiţi la actualii comunişti. Se pare că nu mai există! c) dacă vă referiţi la foştii comunişti, aceştia reprezintă aproape 4 milioane din 23. Dacă aţi reuşi, Hitler şi acoliţii săi v-ar invidia cu siguranţă pentru acest coeficient de deportare.

Considerăm în încheiere că asemenea teste sînt utile în primul rînd opiniei publice şi sperăm şi în viitor să avem ocazia să le repetăm. Răspunsul real la multe din aceste întrebări urmează să fie dat, însă, de urne.

Şef Filială,
Dr. Emil MUNTEANU,
Şef Laborator,
Matematician
Ştefan I. NIŢCHI

CU CINE VOTĂM?

(Urmare din pag. I)

să elaboreze o nouă constituţie, m-am hotărît să particip ca independent la alegeri pentru un mandat de senator. Această hotărîre constituie o continuare a sarcinilor şi riscurilor pe care mi le-am asumat în zilele fierbinţi ale revoluţiei pentru a contribui prin toate forţele şi disponibilităţile mele la bunul mers al vieţii economice, sociale, culturale şi spirituale din judeţul Cluj şi, implicit la propăşirea principiilor de libertate, frăţie, democraţie, demnitate şi puritate în ţara noastră.

Consider că în actualele împrejurări politice care au urmat Sfintei Revoluţii din decembrie, opţiunile alegătorilor de bună credinţă trebuie să se îndrepte spre candidaţii independenţi. Şi aceasta pentru că după un vid politic de aproape o jumătate de secol, timp în care partidele tradiţionale şi-au pierdut cea mai mare parte a liderilor lor politici iar platformele electorale au devenit în parte anacronice, au apărut în ultimul timp prea multe partide politice cu platforme confuze şi conducători nereprezentativi, uneori chiar compromişi. În aceste condiţii, de o importanţă deosebită pentru viitorul ţării, alegerea parlamentarilor nu poate lăsa indiferent pe nimeni. Apreciez că acest forum menit să elaboreze Constituţia României care ne va călăuzi pe drumul ce îl vom străbate împreună spre binele nostru, al tuturor, va trebui să cuprindă mai ales reprezentanţi independenţi, fără nici o coloratură politică şi care au dovedit pe parcursul vieţii şi activităţii lor integritate politică, morală şi spirituală.

Prezenţa lor în parlament în aceste vremuri tulburi, dominate de cele mai multe ori de lupta pentru putere între partidele politice, va constitui un factor de echilibru şi o garanţie că această Adunare Constituantă va asigura elaborarea unei constituţii care să exprime interesele tuturor cetăţenilor, ale ţării şi nu cele dictate de partidele politice care, mai ales în ultimul timp, au dovedit un factor de evidentă instabilitate.

Iată de ce trebuie să întreprindem tot ceea ce depinde de noi pentru a contribui decisiv la alegerea candidaţilor independenţi, cinstiţi şi integri, în marele forum unde se va decide viitorul ţării noastre pe care o dorim liberă, independentă, prosperă şi democrată.

Dacă cetăţenii judeţului Cluj îşi vor da mandatul să îi reprezint în Senatul ţării, îmi propun şi mă oblig în faţa tuturor să lupt cu toată vigoarea şi hotărîrea pentru traducerea în viaţă a următoarelor principii:

— asigurarea tuturor condiţiilor pentru înlăturarea foştilor activişti comunişti şi ai organelor de represiune din viaţa politică şi din conducerea tuturor domeniilor de activitate; traducerea în faţa legilor a celor care au contribuit la actualul dezastru material şi spiritual care a culminat cu tragicele evenimente din Decembrie 1989;

— veşnică cinstire Martirilor care şi-au dat viaţa şi sîngele pentru victoria revoluţiei în România;

— asigurarea unui climat de libertate şi democraţie deplină;

— schimbarea radicală şi îmbunătăţirea activităţii economice, sociale, culturale şi spirituale;

— impulsionarea şi generalizarea sistemului economic de atragere a investiţiilor avantajoase şi de privatizare;

— pămînt, subvenţii şi împrumuturi pentru ţărani şi pentru cei care vor să lucreze în domeniul agricol, desfiinţarea C.A.P.-urilor şi împărţirea pămîntului către proprietarii de drept ai acestuia;

— încurajare şi libertate deplină vieţii spirituale şi religioase;

— redarea locului firesc al artei, culturii şi învăţămîntului în viaţa ţării;

— frăţia şi deplina înţelegere cu toate naţionalităţile conlocuitoare;

— asigurarea unor legături temeinice de colaborare cu toate naţiunile lumii, ca o condiţie esenţială pentru asigurarea unui loc trainic şi demn în marea familie a ţărilor europene;

— lupta continuă şi hotărîtă pentru adoptarea în parlament a unor legi drepte şi a unei constituţii care să corespundă aspiraţiilor generale şi nu unor interese înguste de partid;

— promovarea intereselor naţionale spre binele deplin al unei Românii independente şi indivizibile, ca ţară a frăţiei, libertăţii şi democraţiei.

ANUNŢ

Clubul sportiv „U" Cluj anunţă că meciul de baschet dintre lotul naţional şi echipa de baschet feminin „U" Cluj se amînă pentru o dată care se va comunica din timp, deoarece lotul naţional nu poate face, în data de 5 aprilie a.c., deplasarea la Cluj.

SPORT

MIRCEA POPUŢĂ — O ADEVARATĂ SPERANŢĂ A NATAŢIEI CLUJENE

• O certitudine la... 11 ani • A căzut un record vechi de şapte ani • 6 medalii de aur din 7 posibile! •

Să fim sinceri, de mulţi ani aşteptăm prilejul unui eveniment în înotul clujean, o apariţie, o certitudine, care să readucă această principală disciplină olimpică în prim plan, după mulţi ani în care un anonimat total plana asupra performanţelor realizate în bazinele noastre. DianaUreche a mai salvat ceva din prestigiul urbei, dar să fim sinceri de o bună bucată de vreme ea era doar o apariţie meteorică la noi, pregătindu-se constant în alte bazine. Şi după multe căutări, desigur ale exigentului profesionist — antrenorul Dan Ceontea, această stea a înotului clujean a apărut, iar la sfîrşitul săptămînii trecute, la Campionatele republicane de la Bacău, a confirmat la modul strălucit Mircea Popuţă, căci despre el este vorba, a dominat de o manieră impresionantă categoria lui de vîrstă, cîştigînd titlul la poliatlon şi 6 medalii de aur din 7 posibile (50 m spate — 32: 80,50 m liber — 29: 70,100 m liber — 1:05, 2.200 m liber — 2:22,0, 0,50 m fluture — 32:80), realizînd şi un deosebit de valoros record naţional la 50 m. spate, cu timpul de 32:80 (vr. 33,26), doborînd un record vechi de şapte ani, deţinut de Marius Crişan, cel mai valoros înotător român al momentului. Mircea Popuţă, de 11 ani, este component al C.S.S. Viitorul, fiind elev în clasa a IV-a B, a Şc. generale 21 (director prof. Victor Drăgoi). După cum ne declara antrenorul său prof. Dan Ceontea, este un băiat cuminte şi modest, un elev fruntaş şi silitor, care îmbină fericit pregătirea şcolară cu rigorile marii performanţe. Iată deci un mare talent, o speranţă a înotului nostru, cu reale perspective de a deveni competitiv şi pe plan internaţional.

Mircea Ion RADU

★

Ieri seară în Sala sporturilor s-a disputat, în cadrul Diviziei A de baschet masculin, partida dintre „U" Metalul Roşu şi Farul Constanţa, încheiată cu scorul de 108-78 în favoarea gazdelor.

CAMPIONATUL JUDEŢEAN DE FOTBAL

În cele două serii ale campionatului judeţean de fotbal s-a consumat a treia etapă a returului. Jocurile au fost echilibrate, în majoritatea lor, desfăşurîndu-se în spirit de sportivitate. Este un semn bun, care vine să întărească ideea că echipele abordează cu seriozitate şi ambiţie întrecerea. Din păcate, există şi cazuri, e adevărat că izolate, de indisciplină, sancţionate însă cu promptitudine. Bunăoară, în etapa de săptămîna trecută, „Tehnofrigul" a pierdut la ... „masa verde", cu 3—0, jocul susţinut pe teren propriu, cu „Motor" I.R.A., pentru utilizarea unui jucător suspendat, în timp ce „Minerul" Iara este suspendată trei etape, ca urmare a incidentelor din prima etapă, după jocul, tot acasă, cu „Dermata". Mai ales, în cazul „Minerului", suspendarea are efecte dintre cele mai neplăcute, echipa fiind angrenată, cu şanse mari, în lupta pentru promovarea în divizia „C". Oricum, de slăbiciunea „Minerului" au profitat „Dermata" şi „C.M.C." Cluj, care ameninţă acum poziţia liderului. Ca un „făcut", însă, şi prima clasată — „Electrometalul" şi-a înscris un 3—0, fără joc, în dauna principalei sale adversare, în lupta pentru promovare.

În coada clasamentului, C.F.R. Dej şi „Metalurgistul" par împăcate cu poziţiile deloc onorante şi pe care va fi greu să le mai părăsească pînă la sfîrşitul campionatului.

În seria a 2-a, „Cimentul" pare cea mai „autorizată" candidată la promovare, avînd, pe lîngă cele trei puncte avans faţă de a doua clasată şi un golaveraj bun. Surprinde egalul realizat de SUTA, ultima clasată, la Aghireşu, cu Minerul, ocupanta poziţiei a 2-a.

Emil LUCA

★

Iată, rezultatele complete ale etapei a 16-a: **Seria I:** C.F.R. Dej — Dermata: 1—2; Izolatorul — Explorări: 2—0; Metalurgistul — Granitul: 0—1; Metalul roşu — Victoria Someşeni: 1—0; Tehnofrig — Motor I.R.A.: 0—3; (Tehnofrig a utilizat un jucător care fusese suspendat). Napochim — Victoria Dej: 1—0; C.M.C. — Olimpia Gherla: 1—0; Minerul Iara — Electrometal: 0—3 (Minerul este suspendată trei etape). **Seria a II-a:** Olimpia — Steaua roşie Iclod: 3—1; Vlădeasa — Cimentul: 1—0; A.T.D. Dej — C.F.R. Turda: 0—1; Minerul Aghireşu — SUTA: 0—0; Olimpia Triteni — Constructorul Gherla: 2—3; Autobuzul Cluj — Şoimii Arieşul Cîmpia Turzii: 0—0; Refractara Turda — Automecanica: 2—0.

ÎN ATENŢIA PESCARILOR SPORTIVI

În zilele de 29—30 martie şi-a desfăşurat lucrările a V-a Conferinţă generală a vînătorilor şi pescarilor sportivi din România.

Delegaţia pescarilor sportivi din Cluj a participat la această conferinţă contribuind la întocmirea noului statut. După îndelungi şi contradictorii dezbateri, mai multe delegaţii judeţene ale pescarilor sportivi au aderat la punctul nostru de vedere, separîndu-se, de facto şi de drept, de vînători.

În consecinţă, Asociaţia Pescarilor Sportivi din Cluj îşi desfăşoară legal activitatea, tot în fostul local al A.J.V.P.S. avînd organe proprii de conducere. Nu mai avem nimic comun cu fosta A.J.V.P.S. condusă de dl. Potra. Vom reveni cu amănunte.

Stimaţi pescari, vă invităm să treceţi la vizarea permiselor pe anul în curs la caseria noastră care funcţionează tot în vechiul local al A.J.V.P.S., camera nr. 1, uşa din stînga.

Programul caseriei: zilnic, orele 8—12 şi 15—19.

COMITETUL ASOCIAŢIEI PESCARILOR SPORTIVI CLUJ

VATRA ROMANEASCA

DESPRE AVRAM IANCU (II)

Concepția libertății presupunea la Avram Iancu un spirit de echitate și dreptate, de conviețuire pe atari baze, în deplină egalitate și frățietate cu popoarele și națiunile Transilvaniei. În scrisoarea adresată lui Iosif Simonffy, în vara lui 1849, Iancu scria: „Fraților maghiari! Ascultați cuvintele purcese din adîncul sufletului unui român sincer. Aceste sfinte principii ne deșteptară din adîncimea în care ne apăsară varvarii de sute de ani, pentru aceste, ca să ne fie recunoscute, am rădicat arme, ne-am vărsat sîngele și a ni-l vărsa pentru libertate suntem rezoluți, pînă va mai curge sînge în vinele noastre; deie-și-părerea Europa, judece popoarele civilizate, noi ne luptăm pentru libertatea noastră cea opresă de a secolilor nedreptate. Fraților, crede-ne-ți nouă că noi prea luminat vedem și prea solid credem că în aste două patrii surori maghiarul de existență și viitor nu poate vorbi fără român, nici românul fără maghiar. Credem și prea luminat vedem că preste noi și voi azi-mîine voiește să ne dea mîna un element gigantic, care în scurt timp ne va înneca și nu vor rămînea alt decît urmele existenței noastre. Ambe părțile vedem că pericolul ne amenință încă de aproape și totuși nu putem înțelege, nu știm din ce cauze invidia sau doară superbia își mai învîrtește sabia între noi și voi, ca nici în agonie să nu putem vorbi de aproape".

Într-o altă scrisoare adresată deputatului român Gozman, în același iunie 1849, scria în termeni asemănători: „Noi suntem oamenii libertății. Pentru asta ne-am revoltat, pentru asta ne-am vărsat și suntem hotărîți a ne vărsa sîngele pînă la ultimul român. Brațele noastre din 15 mai al a(nului) tr(ecut) pînă la ora cea fatală deschise au stat, ne-am oferit fraților maghiari de cei mai sinceri amici pentru adversitățile timpurilor viitoare, numai să ne garanteze naționalitatea, pe temeiul dreptului egal".

Ideea este a întregii generații pașoptiste. A rostit-o prefectul Simeon Probu Prodan, în octombrie 1848: „Nu sînt destule motive de războire și oricine pornește război fără motiv își pregătește pierea. Acum este prilej numai pentru o mai bună înțelegere reciprocă, cu mîna neînarmată, pe cale pașnică". A formulat-o explicit Comitetul național român în manifestul adresat populației maghiare și secuiești la 7/19 oct. 1848: „Iacă, noi vă deschidem cu dor brațele noastre cele frățești. Toate cele trecute să fie uitate, o legătură nedesfăcută de unire să ne lege spre a cîștiga nouă și vouă un viitor mai bun; cea din urmă picătură de sînge va curge pentru apărarea drepturilor voastre, a libertăților voastre, ca și pentru ale noastre. Încă o dată vă mai rugăm: nu lăsați să treacă fără folos acest mare moment al păcii și al frățeștii uniri, cine știe cînd se va mai întoarce; încă nu e nimeni biruit; fiecare poate cu onoare a întinde mîna spre unire. Iar dacă vi se pare cu neputință această unire: hei bine, atunci să desfășurăm steagul războiului, să începem lupta sîngeroasă. Noi nu ne cutremurăm de dînsa. O vom purta-o cu toate mijloacele noastre, cu toată puterea noastră, pînă cînd vom sfîrși-o, biruind sau murind .. Dacă e să ieșim la război unii în contra altora, să cruțăm propriile noastre simțăminte de umanitate, să cruțăm numele cel bun al nostru, să deschidem prin iubirea de omenire cale putincioasă către pace". „Dacă nu ne putem uni în ideea politică a dreptului și a libertății, încai să cunoaștem împreună pe aceea a umanității".

Ca și la Bărnuțiu, teza proprietății românilor asupra teritoriului lor național Transilvania formează o parte integrantă a concepției romantice despre națiune, ce postula existența unui teritoriu românesc pe care românii să-și exercite deplina suveranitate în temeiul principiului de naționalitate, proprietate a românilor în virtutea „dreptului firesc, a dreptului pozitiv și a dreptului istoric".

Dacă nu a prevalat în activitatea sa revoluționară latura doctrinară, aceasta însă face explicită și inteligibilă acțiunea politică și militară din toamna anului 1848 și pînă în vara lui 1849. Fără a ne opri în mod deosebit la această problemă, nu-i putem refuza importanța acțiunii lui Iancu pentru întreaga revoluție română și chiar pentru perioada următoare. Consecvent programului din mai, în numele Comitetului național, Iancu realiza instituționalizarea acestuia prin tentativa de a da conținut practic dreptului la autodeterminare, ilustrată în organizarea românească a munților din punct de vedere politic, militar, administrativ sau judecătoresc, în suveranitatea națiunii instituită pe acel teritoriu, fondată pe concepția populară a naționalului. Fapta lui Iancu rămîne astfel pentru generațiile următoare o mare experiență la care istoria fenomenului național se va raporta mereu, ca un moment inițial al procesului de organizare a Transilvaniei românești.

Nicolae BOCȘAN

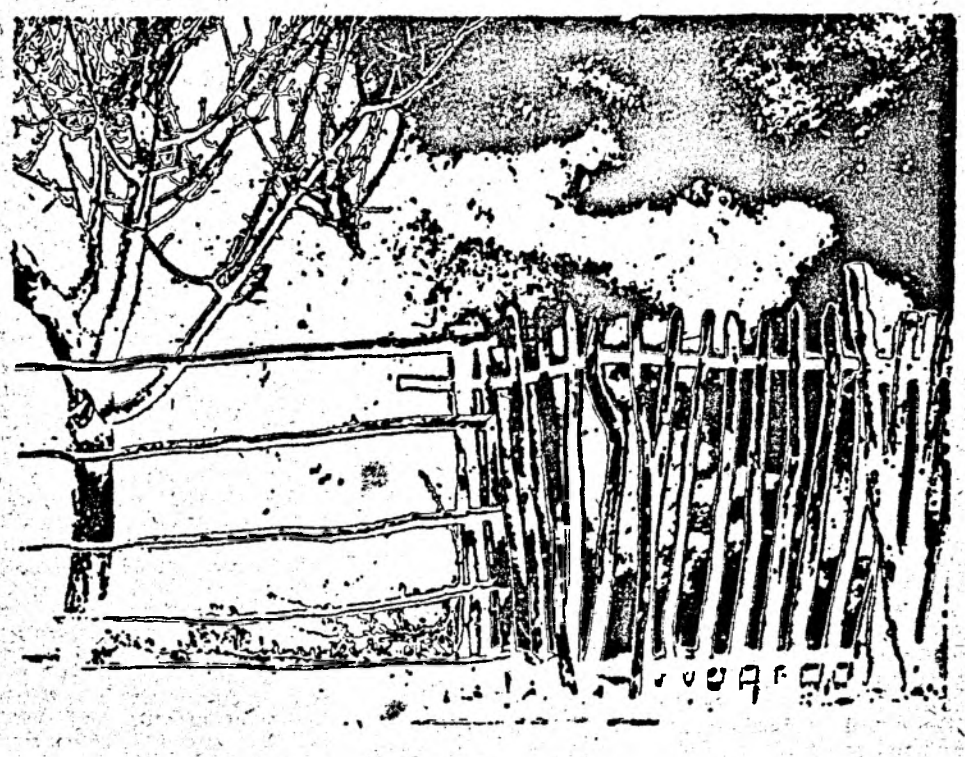

Lumini și umbre. **Foto: Mircea ALBU**

POEMUL ȚĂRII MOȚILOR

ȚARA MOȚILOR

este țara lui Iancu Avram
și-a lui Horea, Cloșca și Crișan,
este țara cu bravi eroi și veterani
de frunte,
Batalionul fix de moți și vînători
de munte!

ȚARA MOȚILOR

din inima și sufletul Apusenilor,
este CREIERUL MUNȚILOR,
este conștiința noastră și-a
străbunilor
din inimă și sufletul românilor!

ȚARA MOȚILOR

este țara de aur, de cupru și fier,
cu munți bogați, frumoși — 'nalți
pînă la cer...
este străvechiul nostru triunghi
auriferi

ȚARA MOȚILOR —

este țara
cu Ghețarul de la Scărișoara
și „Tîrgul de fete" de pe Muntele
Găina
cu tulnicele moților și-a jocului
„Țarina"!

ȚARA MOȚILOR

este Poiana Narciselor de pe
Negileasa,
de la Abrud de lîngă Bucinii-Șasa,
este stînca de bazalt „Detunata"
de la Abrud
ca simbol al tăriei moților pe
acest pămînt!

ȚARA MOȚILOR

este Buciumul și Roșia-Poieni
și-Arieșul, ce izvorăște de la Vidra
și-Arieșeni
cu centrul ȚĂRII MOȚILOR
la Cîmpeni!

ȚARA MOȚILOR

țară mîndră, țară fără de moarte,
La mulți ani cu sănătate!

George MRAIȘTE

NAPOCA (II)

Mărturiile despre continuitatea de viețuire a populației daco-romane în perimetrul fostului oraș român Napoca se înmulțesc cu fiecare zi ce trece. Mă voi referi doar la cîteva dintre cele mai recente.

În toamna anului 1989 (între 2 și 14 octombrie) cu ocazia construirii blocurilor de pe Calea Moților, la colțul cu str. Govora, P. Iambor și Sf. Matei de la Muzeul de istorie al Transilvaniei au cercetat o întinsă așezare romană tîrzie din sec. IV e.n. Au fost descoperite mai multe gropi de provizii și o locuință, din inventarul cărora făcea parte ceramică cenușie lucrată cu roata de provenienței sau de tradiție romană, țigle de incontestabilă factură romană precum și ceramică lucrată cu mîna, de factură dacică.

În aceeași zonă s-au descoperit 3 morminte de înhumație orientate SE-NV din inventarul cărora făceau parte cărămizi romane și ceramică lucrată cu roata sau cu mîna de același tip cu cea din așezare. În inventarele funerare ori în așezare nu s-a găsit nici un indiciu cu privire la o populație alogenă, în speță germanică, așa că atît așezarea cît și mormintele nu pot fi atribuite decît localnicilor daco-romani.

A doua descoperire este familiară multor clujeni, mai cu seamă acelora care locuiesc în piața Cipariu, str. Pata ori str. Gheorgheni. În această zonă încă din 1933 se descoperise un cimitir roman. Săpăturile din ultima vreme și mai cu seamă numeroasele construcții ridicate în zonă au impus o cercetare amănunțită întreprinsă în anii 1972—1977 și 1985—1988 care a avut ca rezultat dezvelirea unei vaste necropole cu 121 de morminte. Ritul de înmormîntare este cel al înhumației în sarcofage de piatră, de cărămidă ori de țigle. Nu lipsesc nici sarcofagele unde sînt combinate cele trei materiale. Cele mai multe dintre mormintele descoperite au fost jefuite încă din antichitate și în acest fel lipsite de piese de inventar pe baza cărula se pot face datări mai precise.

Fără îndoială, ne găsim în prezența unei necropole romane. La multe dintre mormintele cercetate recent s-au descoperit monumente de piatră preluate de la morminte mai vechi, de ex. inscripții funerare folosite drept capac de sarcofage. În numeroase cazuri s-a constatat utilizarea unor piese arhitectonice luate de la mari edificii romane. Toate acestea dovedesc că necropola a continuat și după retragerea autorităților romane și că mormintele respective au aparținut populației daco-romane. Poate ar mai fi de amintit un mormînt descoperit în str. Avram Iancu, al cărui sarcofag a fost improvizat dintr-un monument roman mai vechi care a fost încrestinat și care se datează pe baza inventarului în sec. IV e.n.

Cele arătate pînă acum, la care se adaugă numeroase altele, printre care se înscriu monedele de la Aurelian și pînă în a doua jumătate a sec. IV dovedesc că populația daco-romană a continuat să-și ducă viața, în condiții schimbate, pe teritoriul fostului oraș roman și după părăsirea lui de către autorități. Cu siguranță că ei l-au numit în continuare Napoca, deși nici o inscripție n-o menționează pentru simplul motiv că în perioada post romană inscripțiile lipsesc cu desăvîrșire. Primele texte scrise cunoscute pînă acum datează din secolul al XII-lea. Cel mai vechi dintre ele este un document din 1173—1177 în care este pomenit un Thomas comes Clausiensis. Deci la această dată exista un comitat cu numele de Clus. Cetatea cu numele de Clus va fi menționată documentar pentru prima oară abia în 1213. Este neîndoielnic că a existat mai întîi o cetate și o așezare aferentă ei care a împrumutat numele unității politico-administrative care a fost comitatul.

Ce anume înseamnă Clus și cînd anume a apărut această denumire este greu de spus. Cu privire la aceste subiecte s-au formulat mai multe ipoteze. Cert este că vocabula este latinească și a putut fi dată de populația daco-romană vorbitoare de limbă latină. Denumirea a fost preluată de autoritățile maghiare care au denumit orașul Clus-vár iar germanii îi vor spune Clusen-burg. Cel dintîi sigiliu al orașului poartă inscripția: S (igillum) Civium de Clusvár.

Ion Horațiu CRIȘAN

VATRA ROMANEASCĂ

De ce atîta grabă în ştergerea urmelor strămoşeşti?

În ziarul „ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE" nr. 64 din 8 martie a.c., ni se propune călduros... de către cine nu ştim... ca pe baza „adeziunii" a mai multor cetăţeni şi a studiului întocmit de cercetătorul Pap Francis de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei „să fie legalizat numele oraşului nostru CLUJ, în loc de CLUJ-NAPOCA", întrucît, probabil, zgîndăre pe cineva la urechi, nu-i conform cu adevărul istoric, nu convine cuiva.

Deşi materialul intitulat sugestiv „Să revenim la CLUJ", este nesemnat, totuşi, autorul consideră „pe deplin jusificată solicitarea"... şi mai consideră „că cerinţele opiniei publice, confirmate şi de părerea oamenilor de ştiinţă, sînt suficiente" etc., etc. ca să se revină la denumirea CLUJ, deşi asta „va comporta cheltuieli suplimentare, refacerea ştampilelor şi inscripţiilor" etc., etc. Totuşi, era frumos ca respectivul care afirmă de două ori „consider", să-şi pună semnătura.

De asemenea, corect era să se dea şi părerea unor oameni de ştiinţă care şi-au exprimat „adeziunea", prin nume concrete, întrucît oamenii de ştiinţă sînt de multe categorii: matematicieni, fizicieni, filologi, filozofi, biologi, etc. Cred că cei mai autorizaţi sînt istoricii. Lor să li se ceară părerea, dacă mai este cazul!..., iar organul autorizat care să confirme sau să infirme aşa ceva nu poate fi altcineva decît Consiliul Provizoriu de Unitate Naţională, respectiv Parlamentul ţării.

Nu pun la îndoială activitatea şi studiul domnului cercetător Pap Francis, dar doresc să completez că denumirea NAPOCA (NAPOUCA) este de origine dacică, apare menţionată pentru prima dată în anii 107—108 e.n Romanii preiau această denumire, iar în anul 124 e.n., împăratul Hadrian, cu prilejul călătoriei sale în DACIA îi acordă titlul de municipiu, respectiv „MUNICIPIUM AELIUM HADRIANUM NAPOCA". În acelaşi timp, municipiul NAPOCA va deveni capitala provinciei DACIA POROLISSENSIS. Nu va trece nici o jumătate de secol şi municipiul NAPOCA va fi din nou cinstit, cu o nouă înălţare, de data aceasta la rangul de colonie prin chibzuinţa împăratului MARCUS-AURELIUS: „COLONIA AURELIA NAPOCA", dăruită, pe deasupra, cu dreptul italic (ius italicum).

Denumirea CLUS-CLUSUS-CLUJ (oraşul dintre dealuri), denumire germană — după cei mai mulţi specialişti (istorici) — după alţii, mai puţini, maghiară, după alţii denumirea este incertă. Această denumire s-a menţinut în epoca medievală şi modernă. Ca unii care iubim istoria acestui brav popor, ca buni cetăţeni şi români, cred că este normal ca, avînd în vedere că NAPOCA este o denumire ce provine de la strămoşii noştri, daci şi romani, s-o păstrăm în continuare cu cea mai mare sfinţenie pentru ca urmaşii noştri să cunoască această realitate istorică, adevăr de netăgăduit, să fie transmis pe mai departe tuturor generaţiilor.

Prin asta nu jignim pe nimeni. Păstrînd această denumire, care a fost o realitate istorică, nu jignim nici pe concetăţenii noştri maghiari ce trăiesc în CLUJ-NAPOCA, în întreaga TRANSILVANIE. Aşa că, văd nejustă propunerea ce se face în „Adevărul în libertate" şi cred că majoritatea cetăţenilor municipiului CLUJ-NAPOCA nu vor fi de acord cu această „LEGALIZARE". Vrem, nu vrem, asta a fost realitatea. Aceasta-i adevărul. Şi adevărul nu trebuie să ne supere, întrucît toţi sîntem în libertate, adică putem să ne spunem în mod deschis părerile, dar pe bază de dovezi şi argumente concrete. Ar fi prea trist ca noi, cu propriile mîini, să ne ştergem urmele strămoşeşti. Această denumire nu are nimic comun cu naţionalismul şi şovinismul. Dacă tot sîntem în libertate, atunci să ne spunem fiecare sincer şi deschis ce avem pe suflet, dar fără a ne provoca răni, urmărind alte scopuri. Dacă este aşa, atunci de ce oare atîta grabă în ştergerea urmelor strămoşeşti? Nu, domnilor! Nu este corect, nu este cinstit! Să lăsăm ca şi copiii noştri să ştie adevărul istoric că, aici la CLUJ-NAPOCA, a fost cetate dacică, că aici au trăit şi muncit acum 2000 de ani strămoşii noştri.

Avînd în vedere că în frumosul nostru oraş străjuieşte şi „LUPOAICA CAPITOLINA", trimisă în dar oraşului nostru în 1921 de municipalitatea Romei, cu cei doi pui romani (Romulus şi Remus) în zona căreia au căzut la 21 Decembrie 1989 revoluţionari, renunţarea la denumirea NAPOCA ar însemna sfidarea acestui monument care, permanent, ne aminteşte că ne tragem şi de la Roma „că mai avem un sînge de roman".

Este normal şi drept să păstrăm în continuare şi denumirea de NAPOCA. Nu ne vor durea nici mîinile, nici capul dacă vom scrie şase litere în plus. Nu este un nume strident, care să ne supere urechile. Dimpotrivă. E plăcut şi ne aparţine.

Vasile T. ŞTEFAN

Inscripţie lapidară înălţată de decurionul Publius, Aelius Marcianus (sec. II e.n.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CREŞTINISMUL DACO-ROMAN, FACTOR ESENŢIAL DE ROMANIZARE ŞI CONTINUITATE (II)

• Interviu cu dr. Nicolae Gudea, cercetător ştiinţific la Institutul de istorie şi arheologie din Cluj •

R: Ce se ştia şi ce se spunea despre creştinismul nostru vechi?

N.G.: Mai întîi, pe la sfîrşitul secolului trecut, s-a spus că noi românii am fi împrumutat creştinismul foarte tîrziu, de la slavi, bulgari sau unguri. Ipotezele acestea au fost „elaborate" mai ales de cei care nu recunoşteau vechimea poporului nostru în spaţiul carpatic. Scriitorii bisericii s-au ridicat împotriva acestor afirmaţii numai pe baze logice, căci nu existau argumente arheologice sau de altă natură. V. Pârvan a încercat primul, prin 1910, să aducă argumente arheologice în favoarea unui creştinism timpuriu, suficiente pentru ca să susţină că existenţa lui este o necesitate logică, istorică. Istoriografia noastră a îmbrăţişat cu entuziasm această părere. Dar în anul 1936 C. Daicoviciu a desfiinţat punct cu punct fiecare din argumentele aduse de V. Pârvan. El a elaborat ipoteza, care a devenit mai apoi oficială şi s-a păstrat pînă aproape în zilele noastre. Aceasta s-ar putea formula cam aşa: probabil au fost creştini în Dacia, dar nu există dovezi în acest sens; creştinismul a înflorit aici după retragerea romană şi mai ales în secolul IV e.n. după edictul de la Milano. În sprijinul acestei ipoteze au fost aduse o serie de argumente, unele sigure, altele cam forţate, iar lipsa creştinilor în provincie a fost susţinută cu formule uneori chiar bizare. Foarte puţini au fost însă cei care au încercat să se opună în mod deschis acestei păreri. Din aceste motive situaţia apărea paradoxală: în toate provinciile imperiului se admitea, în ciuda penuriei de date, existenţa creştinismului încă din secolele II—III e.n., dar în provinciile dacice existenţa lui era negată pe baza unor argumente aparent valabile.

R.: Ce aţi intenţionat şi ce aţi reuşit în această carte?

N.G.: Aşa cum am spus mai înainte, noi am încercat să adunăm la un loc toate dovezile creştinismului daco-roman, de la cele mai timpurii, din secolul II e.n., pînă la cele din secolul VI e.n Am prezentat aceste dovezi într-un repertoriu sistematic, pe grupe de utilizare şi cronologic. Abia după ce am văzut cum se dispun pe principalele etape istorice (epoca provinciei; secolul IV e.n.; secolele V—VII e.n.) am elaborat un comentariu tehnic, arheologic şi istoric pentru fiecare epocă, discutînd probleme de număr şi răspîndire a obiectelor, formele de manifestare a creştinismului. În ce măsură am reuşit este mai dificil de evaluat acum şi poate (încă) prea devreme. Pot spune că am elaborat o lucrare sistematică, onestă şi serioasă. Tot ce am cuprins în repertoriu a fost triat şi urmărit pe baza analogiilor tipologice şi cronologice. Au apărut astfel suficiente date pentru a susţine, fără teama de a greşi, că începînd de pe la sfîrşitul secolului II e.n. în provinciile dacice au existat grupuri, comunităţi creştine, mai ales în oraşe şi centrele mai mari. În aceleaşi localităţi comunităţile creştine s-au manifestat mai puternic în secolul IV e.n., dovedind o continuitate etnică, economică şi lingvistică. Aceste comunităţi au rezistat în bună parte pînă în secolul VI e.n. Oricum, cred că am reuşit să stabilim definitiv că provinciile dacice nu au făcut nici o excepţie în ce priveşte data începuturilor şi formelor de manifestare a creştinismului. Se poate aprecia că: creştinismul daco-roman este tot atît de vechi pe cît de vechi au fost provinciile dacice. La data cuceririi Daciei, el era deja răspîndit în toate provinciile, procesul de creştinare luase un curs ascendent, iar creştinismul începuse să se organizeze la nivelul Imperiului. Ni s-a părut foarte firesc deci ca în noua provincie, cucerită la 106 e.n., o dată cu coloniştii, veteranii, respectiv trupele să se manifeste şi creştinismul. Numărul mare de dovezi din secolul III e.n. este o dovadă a dezvoltării procesului. Faptul că primele şi cele mai numeroase dovezi paleocreştine au apărut la oraşe şi în special în centrele unde erau prezenţi orientalii, răspîndirea acestor dovezi de la oraş spre mediul rural, în aşezările civile ale castrelor dovedeşte că şi căile şi formele de răspîndire a creştinismului în Dacia sînt aceleaşi ca peste tot.

Am reuşit, de asemenea, să stabilim că în epoca postaureliană, din secolul IV pînă în secolul VI e.n., dovezile arheologice paleocreştine au apărut cam pe aceleaşi locuri unde au apărut cele din secolele I—III e.n. Această constatare este de o excepţională importanţă pentru continuitatea daco-romană. Creştini de pe teritoriul fostelor Dacii sînt daco-romanii rămaşi pe loc. Ei sînt singurii vorbitori de limbă latină, ei sînt singura populaţie stabilă, numai ei produc mărfuri în vechile aşezări în maniera provincială, numai ei folosesc moneda curentă romană ca mijloc de schimb. Ei sînt deci purtătorii celor mai caracteristice atribute ale romanităţii. Punînd în legătură, pe baza mărturiilor arheologice, relaţia aceasta între dovezile creştine propriu-zise şi celelalte dovezi ale romanităţii tîrzii, noi am demonstrat că paleocreştinismul daco-roman a fost principalul purtător al romanităţii noastre şi că numai datorită lui această romanitate a putut străbate, aproape neatinsă, epoca marilor migraţii, păstrîndu-şi faciesul etnic, spiritual şi lingvistic. Această demonstraţie vine să confirme şi pentru Dacia un proces caracteristic tuturor provinciilor romanizate din apusul Imperiului.

R.: De ce v-aţi oprit la anul 600 şi ce proiecte aveţi în acest context ideatic?

N.G.: Ne-am oprit la anul 600 pentru că el reprezintă o dată de răscruce. Atunci s-a petrecut un eveniment de covîrşitoare importanţă şi cu grave consecinţe pentru provinciile romane tîrzii: apărarea bizantină s-a prăbuşit pe Dunăre, slavii s-au aşezat în masă în Imperiu, iar pentru daco-romani s-au întrerupt legăturile cu Bizanţul pentru mai mult de un secol. Această întrerupere, urmată de modificările în evoluţia şi organizarea statului bizantin, schimbarea limbii cultului creştin din Imperiul Bizantin au provocat desigur schimbări şi în relaţiile cu bisericile de la nord de Dunăre. Am considerat deci că etapa creştinismului daco-roman s-a încheiat şi a început o nouă fază.

Pentru perioada care urmează, dovezile arheologice sînt extrem de puţine. Pînă la data de 1002, cînd apare atestată documentar prima mănăstire pe teritoriul nord-dunărean (mănăstirea Sf. Ion de la Cenad), nu avem aproape deloc dovezi arheologice. Cea mai completă „Istorie a Bisericii Ortodoxe Române" de M. Păcurariu nu prezintă pentru această perioadă nici o dovadă arheologică. Aşadar, speculaţia istorică a înlocuit pentru epoca respectivă documentul.

Eu dispun de două piese creştine din secolele VII-VIII e.n. foarte frumoase şi deosebit de importante, care ar putea alcătui nucleul unui repertoriu de piese pentru acest al doilea volum şi mă gîndesc ca, în anii ce vin, să mă ocup şi de această parte a creştinismului nostru, care acum este deja creştinism românesc.

În felul acesta sper să completez imaginea generală a evoluţiei acestuia, de la antichitate pînă în primii ani ai secolului XI e.n., evoluţie care se identifică cu procesele care au dus la apariţia poporului nostru.

Evoluţia creştinismului şi procesul de formare a poporului român se identifică în aşa măsură încît nu pot fi despărţite.

Corneliu IURES

VATRA ROMANEASCĂ

UN CRITERIU ABERANT DE EVALUARE INTELECTUALĂ

Am aflat cu oarecari speranțe de bine, că la Budapesta s-a desfășurat, în zilele de 19 și 20 martie a.c., un colocviu al intelectualilor români și maghiari consacrat problemelor „reconcilierii istorice". Organizat din inițiativa unui „german", von Ferenczy din München, ne-au podidit lacrimile de emoție, văzînd cît de aplecați sînt nemții pentru arbitraje româno-maghiare. (Vezi ediția I, Viena, 1940).

Comunicatul dat la sfîrșitul discuțiilor se deschide prin cuvintele: „Intelectualii din România și Ungaria s-au întîlnit la Budapesta..." deci, nu un grup, nu o delegație, ci toată floarea intelectualității. Printre românii neaoși (?) s-au aflat: Mircea Dinescu, Dan Petrescu, Gabriel Liiceanu, Gabriela Adameșteanu, Sorin Antohi, „regheteni" get-beget, care se pricep în problemele străvechiului contencios româno-maghiar cu privire la Transilvania cît musca la arat. Dar nu-i nici un bai, pentru că erau cu ei și ardeleni bine informați. Între aceștia: Smaranda Enache, ieșită recent din anonimat prin calda ei pledoarie pentru separarea elevilor de la licee pe etnii și confesiuni, condiție, spunea dînsa, a europenizării noastre; apoi, marele poet național... „țărănist, democrat și creștin" Ioan Alexandru, care cu înțelepciune creștinească a expus obrazul românesc să mai capete o palmă, și nu mai puțin ardelenii: Domokos Géza, Kántor Lajos, Gyimesi-Cseke Éva, Kányadi Sándor, Demeny Lajos, Pálfalvi Attila ș.a.

În atmosfera de „imparțialitate" în care, putem intui, s-au desfășurat vorbirile, singurul incident care a tulburat apele, gata-gata să întrerupă ședința de ceardas reconciliant, a fost vestea evenimentelor petrecute, în chiar ziua deschiderii discuțiilor, 19 martie a.c., la Tg. Mureș (cînd românii au demonstrat cam neelegant împotriva umilințelor la care au fost supuși, sub pretextul revoluției anticeaușiste de extremiștii intelectualității maghiare). Dar agenția „ROMPRES" ne-a asigurat că noaptea (cînd în Tg. Mureș a fost pregătită acea contrademonstrație bestială cu sticle incendiare, rîngi și lanțuri cu bile de fier) a fost un sfetnic bun și, a doua zi (cînd atrocitățile antiromânești fuseseră escaladate pînă la paroxism), lucrările au continuat într-o atmosferă... cordială. Hipnotizați de curtoazia „neamțului" von Ferenczy și a celorlalți colegi locali, zice-se, de bună intenție, reconciliatorii au semnat o declarație în care au fost condamnate numai acțiunile „violente și iresponsabile petrecute în 19 martie la Tg. Mureș", care „riscă să împiedice integrarea României în Europa". (Fiți atenți români, nu care cumva să faceți vreo trăznaie și să fiți împinși peste Urali! Vă invită în Europa, cu frățească înghiontire, fruntașii urmașilor Romei... de pe Pustă!).

În această atmosferă de hipnoză a generozității-capcană, a fost semnat acel comunicat care, pe ici pe colo, pare să fi fost redactat de consilieri din Africa de Sud. La punctul 7, acesta stipulează cu fermitate: „Realizarea plenară a potențialului spiritual individual se obține numai prin educație completă, de la grădiniță pînă la universitate, în limba maternă". Cu alte cuvinte, cine și-a desăvîrșit altfel studiile, să ceară banii înapoi, pentru că e... neterminat. Cred că nu și-au dat deloc seama de ceea ce semnează cel puțin domnii prof. dr. Demeny Lajos (care și-a făcut studiile superioare la Leningrad) și prof. dr. Pálfalvi Attila (absolvent al Facultății de mecanică din Cluj, cu limba de predare română). Oare cum au ajuns domniile lor profesori universitari, doctori în științe, șefi de sectoare, rectori și miniștri în guvernul român, în condițiile în care se consideră... neplenar realizați spiritual? ... Într-o postură și mai ciudată — dacă ne-am lua după litera comunicatului budapestan — se află doamna Smaranda Enache. Ca descendentă a două etnii, va trebui să-și întregească cealaltă jumătate a personalității printr-o reluare a studiilor, de la grădiniță pînă la facultate, în cea de-a doua limbă învățată în familie?... I-am întreba pe semnatarii comunicatului, cum or fi ajuns fruntași ai națiunii maghiare Petőfi Sándor, sîrb de origine, și slovacul Kossuth Lajos, ale căror limbi materne, se înțelege, nu erau fino-ugrice? Va trebui să-i privim cu îndoială și noi pe Gheorghe Șincai, George Bariț, A. Papiu-Ilarian, I. Budai-Deleanu și atîția alții, pentru că și-au făcut școlile în limba maghiară? Miile de studenți străini care urmează universitățile altor națiuni vor trebui considerați, apriori, niște handicapați spiritual, pentru că n-au optat pentru desăvîrșire în limba de acasă?...

N-ar fi exclus ca, mergînd pe această cale, să fie incriminate ca circumstanțe ale nerealizării plenare și... creșele neminoritare, ba chiar scutecele de import.

Valer HOSSU

ARHIVA MEMORIEI PĂMÎNTULUI ROMÂNESC
Foto: N. PETCU

REZERVAȚIILE GEOLOGICE

Asemănarea unor creații ale naturii cu monumentele culturale create de omenire în cursul istoriei sale, dar mai ales importanța lor documentară a condus la dezvoltarea ideii atît de cunoscută azi de „monument natural", chiar dacă definiția sa originară nu a fost statornicită prea riguros. Cerința ocrotirii unor asemenea monumente naturale și-a găsit întregirea în noțiunea de „rezervație naturală" prin care se înțelege orice perimetru protejat prin dispoziții legale, în vederea menținerii autenticității originare și a transmiterii sale generațiilor care ne vor urma. Dar cu toate că ideea protejării unor rezervații naturale în interesul documentării științifice s-a afirmat într-o etapă timpurie a istoriei mișcării mondiale pentru ocrotirea naturii, acest obiectiv rămîne valabil și în vremea noastră.

În rîndul variatelor tipuri de rezervații naturale un loc important îl dețin rezervațiile geologice și paleontologice. Încercînd să evităm o definiție prea savantă a unor asemenea rezervații, am putea să le avem imaginea și să înțelegem rosturile protejării lor reamintindu-ne emoțiile unor excursii în Cheile Turzii, la Cetățile Ponorului din Munții Apuseni, la orga de bazalte de la Detunata sau la vulcanii noroioși de la Pîclele Mari din județul Buzău. Am putea să întregim tabloul diversității acestor rezervații adăugînd piesajele de neuitat ale Lacului Sf. Ana, Muntelui de Sare de la Slănic sau al megaliților cunoscuți sub denumirea de Cei 12 Apostoli din munții Călimani. În rîndul obiectivelor de interes geologic sînt cuprinse și peșterile, chiar dacă în terminologia legislativă li se atribuie denumirea de rezervații speologice. Toate aceste rezervații — și deopotrivă monumente naturale — sînt vestigiile unei frămîntate istorii a scoarței terestre. În alcătuirea lor natura a codificat o uriașă cantitate de informație pe care oamenii de știință nu au descifrat-o întotdeauna în întregime. De-a dreptul inevaluabile rămîn și resursele informaționale ale unor puncte fosiliere, adeseori mai puțin spectaculare sub aspect peisagistic, dar care prin importanța lor științifică își îndreptățesc calitatea de rezervații paleontologice. Lumea viețuitoarelor care au trăit cu milioane de ani în urmă poate fi reconstituită în amănunte uimitoare din studiul unor depozite fosiliere. Zăcămintele fosiliere se numără astfel printre cele mai autentice arhive care conțin documente cu ajutorul cărora se reconstituie istoria florei și faunei de odinioară.

Mărturiile geologice care necesită ocrotire coincid adeseori cu importante obiective peisagistice de interes turistic. Dar oamenii de știință nu își pot ascunde mîhnirea că pînă nu demult, numeroase peisaje naturale, dintre care unele investite cu calitatea de monumente naturale au fost deteriorate sau chiar distruse sub pretextul unor interese „pseudoeconomice", poate de multe ori și pentru că nu li s-a cunoscut adevărata lor importanță documentară. Nu există reale considerente economice în numele cărora să fie îndreptățită mutilarea patrimoniului peisagistic al țării. Astfel, cu toate că exploatarea calcarelor a fost sistată în urma intervențiilor Comisiei pentru ocrotirea monumentelor naturii, răni deschise continuă să desfigureze peisajul abruptului prahovean al Bucegilor la Piatra Arsă, al Domogledului la Pecinișca lîngă Băile Herculane sau al Defileului Crișului Repede, străbătut de o arteră de circulație europeană atît de importantă.

În măsura în care rămîne încă posibil va trebui să remediem ceea ce s-a deteriorat și mai ales să ocrotim ceea ce a rămas în stare intactă sau mai puțin alterată. Îndeosebi educației ecocivice a turiștilor va trebui să i se acorde o atenție mai mare decît în trecut. Între alte impacte turistice, colectarea eșantioanelor de către amatori a contribuit, de asemenea, la degradarea unor rezervații paleontologice și mai ales a peșterilor. Devine astfel necesară chiar limitarea colectării problelor de către specialiști, în cazul în care acestea provin din perimetre protejate.

Monica BOȘCAIU

NOI BIOTEHNOLOGII LA PLANTE

II. CARE SÎNT CARACTERISTICILE PROCESELOR BIOTEHNOLOGICE?

Actualmente, în țările cu economie modernă, principalele eforturi științifice sînt orientate în direcția găsirii unor formule cît mai rentabile, productive și economice, în ceea ce privește lărgirea gamei de biotehnologii cu rezonanță imediată în viața cotidiană. Astfel de studii dețin o direcție prioritară în numeroase state cu o economie dezvoltată. Criteriul de apreciere al valorii oricărei biotehnologii îl constituie produsul final, utilitatea sa economică, în funcție de prețul de cost realizat, sau valoarea acestuia în redarea capacității de muncă suferinzilor ori în asigurarea, în societatea umană, a condițiilor de muncă și viață civilizată. Dezvoltarea biotehnologiilor este strîns legată și de succesele bioinginerilor, în construirea instalațiilor adecvate realizării randamentelor maxime, în condițiile utilizării tehnicilor de vîrf, a calculatoarelor și roboților. Productivitatea, chiar și în procesul tehnologic, privește, în primul rînd, randamentul sistemului respectiv, cantitatea și calitatea produsului obținut, raportate la volum/unitate de timp. Productivitatea depinde, de regulă, de foarte mulți factori dar, în cazul biotehnologiilor, cu precădere, de valoarea „agentului biologic" utilizat în sistemul de producție, de calitățile sale morfofiziologice și biochimice care, în ultimă instanță, își au originea în „zestrea genetică"; în consecință, continuu, se are în vedere ameliorarea caracterelor genetice moștenite ori producerea unor mutații, în scopul selectării de noi linii celulare sau crearea de noi organisme care să corespundă, într-o măsură din ce în ce mai mare, atingerii performanțelor pe care le avem în vedere; pe de altă parte, reducerea prețurilor de producție și creșterea eficienței presupun ameliorarea, din punct de vedere tehnic, a sistemelor implicate în procesele biotehnologice. De regulă, în tehnicile de acest tip se operează cu instalații numite bioreactoare (sau fitoreactoare). În biotehnologii, ca și în alte procese de fabricație, productivitatea sau randamentul sistemului beneficiază de o continuă perfecționare pe măsura avansării cunoștințelor științifice și a progresului tehnic. Modelarea matematică a unor faze operaționale, ca de altfel a întregului sistem, rularea soluțiilor pe simulator, sînt procedee moderne de scurtare a duratei de proiectare a unor noi linii de fabricație, cu optimizarea rapidă și eficientă a fluxurilor tehnologice. Evident că ceea ce va asigura, în primul rînd, progresul și elaborarea de idei novatoare în biotehnologii își au originea în acumularea de cunoștințe în domeniul biologiei, în strînsă legătură cu înțelegerea funcționalității organismelor vii, în general, și a celor cu care se operează în procesul de fabricație, în special. Viața este cel mai complex fenomen existent pe pămînt, iar procesele vitale, luate în ansamblul lor sau în diferitele sisteme de organizare în macro sau microstructuri, pînă la nivel molecular, sînt extrem de complicate și încă în mică măsură cunoscute. Cercetările fundamentale, teoretice, ceea ce mulți numesc „știință pură", au fost dezavuate de către vechiul regim din țara noastră (contrar lozincilor perorate de către activiștii de toate categoriile). Cercetarea fundamentală este puțin spectaculoasă și, în general, nu conduce la un progres imediat eclatant. În plus, cercetările fundamentale sînt costisitoare, mai ales acelea din domeniul biologiei, au un grad redus de accesibilitate la publicul neavizat și, adeseori, presupun apariția în viața științifică a unor talente care să-și închine viața unei munci al cărui sens poate fi pătruns de un număr restrîns de specialiști din țară sau chiar la nivel mondial. Vitalitatea practică a cercetărilor fundamentale, adeseori, se naște conjunctural, în momentul în care se întîlnesc — la propriu sau la figurat — personalitățile implicate în anumite domenii de activitate, mai mult sau mai puțin apropiate ca preocupări, dar ale căror cunoștințe însumate se conjugă și converg în găsirea de soluții cu valoare practică, iar aceste soluții trebuie să-și găsească condițiile materiale pentru traducerea lor în fapt. Din nefericire, factorul uman, dezvoltarea științei și a procesului tehnologic nu pot fi sincronizate, de cele mai multe ori ele fiind „la discreția" hazardului. Dar, actuala dezvoltare mondială a comunicațiilor permite, relativ ușor, accesul la informație. Pe de altă parte, omul din societatea modernă are un înalt nivel de instruire. În acest context, apreciem că dezvoltarea a noi și noi ramuri biotehnologice depinde, în primul rînd, de progresele făcute și de acumulările dobîndite în domeniul cunoașterii atît în biologie, cît și în disciplinele înrudite cu aceasta, ori în domeniul tehnic. În acest sens, nu este lipsit de importanță să subliniem faptul că societatea modernă are nevoie acută de adîncirea și lărgirea cunoștințelor de biologie, pentru că numai o societate bine instruită în acest sens poate să acorde importanța cuvenită atît naturii și ființelor vii, cît și educării societății pentru dezvoltarea conștientă a tehnicii în direcția biotehnologiilor. Cunoașterea funcționalității organismelor vii va facilita „modelarea" acestora de către noi, cît mai mult cu putință, exploatîndu-i cu înțelepciune și discernămînt potențialitatea pe care o dețin, capacitatea inepuizabilă, întrucît sistemele vii sînt într-un continuu dinamism fiind supuse variabilității, selecției și apariției de noi caractere.

Dr. Dorina CACHIȚA-COSMA, cercetător științific principal, Centrul de cercetări biologice Cluj-Napoca

PRODUCĂTORI AGRICOLI!

Uniunea județeană a cooperativelor de consum preia, în condiții avantajoase pentru dumneavoastră, prin toate magazinele sătești din județ, în cantități nelimitate, produse agroalimentare la noile prețuri oferite de Decretul nr. 75/8 februarie 1990.

Produsul	U/M	Preț lei/UM	Extra (uscat)	I	II	Sub Stas
Grîu	kg	2,30	—	—	—	—
Secară, triticale	kg	2,30	—	—	—	—
Orz	kg	2,20	—	—	—	—
Porumb	kg	3,00	—	—	—	—
Orzoaică	kg	2,50	—	—	—	—
Ovăz	kg	2,50	—	—	—	—
Fasole boabe soiuri	kg	11,00	—	—	—	—
Fasole boabe amestec soiuri	kg	9,00	—	—	—	—
Linte	kg	8,00	—	—	—	—
Mazăre comestibilă	kg	4,20	—	—	—	—
Floarea-soarelui	kg	4,30	—	—	—	—
Semințe dovleac	kg	8,20	—	—	—	—
Ceapă uscată	kg	—	—	3,50	2,50	—
Usturoi uscat	kg	—	—	20	16	—
Morcov rădăcină	kg	—	—	2	1,50	—
Pătrunjel rădăc.	kg	—	—	3	2	—
Păstîrnac rădăc.	kg	—	—	2	1,50	—
Țelină rădăcină	kg	—	—	4,50	4	—
Ridichi negre	kg	—	—	2	—	—
Sfeclă roșie	kg	—	—	2	—	—
Hrean	kg	—	—	10	8	—
Cartofi toamnă	kg	—	—	2,20	1,90	1,10
Nuci	kg	—	—	35	30	—
Cetină brad	kg	—	0,50	—	—	—
Pui de găină pentru carne	kg viu	20	—	—	—	—
Găini și cocoși	kg viu	18	—	—	—	—
Curci și curcani	kg viu	23	—	—	—	—
Rațe	kg viu	22	—	—	—	—
Gîște	kg viu	24	—	—	—	—
Iepuri de casă	kg viu	23	—	—	—	—
Miere de albine						
— cal. super.	kg	50	—	—	—	—
— cal. I	kg	45	—	—	—	—
— cal. II	kg	40	—	—	—	—
Ouă						
— mari (peste 50 g/buc.)		1,50	—	—	—	—
— mici (sub 50 g/buc.)		1,40	—	—	—	—

— Pentru fiecare 100 kg semințe livrate — floarea-soarelui și dovleac — se primesc gratuit 2 litri ulei.
— Acordarea pentru fiecare 5 kg miere predată la fondul de stat a 10 kg biostimulatori.
— Pentru fiecare kg de carne de pasăre și iepure se acordă un kg de concentrate.
— Pentru fiecare kg de carne de gîscă (îngrășată sau îndopată) 3 kg concentrate.
— La fiecare 20 ouă — un kg concentrate.
Prețurile de mai sus se acordă retroactiv de la data de 1 ianuarie 1990. (267)

I.M.M.R. „16 FEBRUARIE" CLUJ

anunță pe cei interesați: întreprinderi de stat, cooperatiste și persoane particulare că oferă spre vînzare mijloace fixe disponibile în urma aplicării Hotărîrii 188/1990 și Decretului-Lege nr. 50/1990. Listele cu aceste mijloace fixe se pot consulta la sediul întreprinderii, compartimentul mecanic, str. Tudor Vladimirescu nr. 2—4. Relații suplimentare la telefon 1-10-65/2122. (358)

ÎNTREPRINDEREA „SINTEROM" CLUJ

încadrează • 3 strungari pentru strunguri automate, categoriile 3—5, prin transfer sau O.F.M. Încadrarea se face conform Legii nr .12/1971 Informații suplimentare la sediul întreprinderii, biroul P.I.S., telefon 4-60-88, interior 135. (362)

EXPLOATAREA DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ CLUJ

anunță onorata clientelă că prin atelierul nostru de tîmplărie, tapițerie din cadrul secției de mică industrie, situat în str. Fabricii nr. 153, executăm pe bază de comandă pentru unități de stat sau cooperatiste, instituții, unități comerciale și persoane particulare următoarele: • mobilier comercial • mobilier de bucătărie • holuri • mic mobilier • diverse lucrări de tîmplărie • lambriuri • rafturi • galerii pentru perdele etc. • tapițerii pentru mobilier • capitonări de uși • huse pentru mașini etc. • reconditionări de mobilier (tîmplărie și tapițerie). Pentru lucrările de mai sus asigurăm proiectare, devize și consultare prin cadre de specialitate. Informații zilnice între orele 8—10. Telefon 3-01-15. (363)

COOPERATIVA MEȘTEȘUGĂREASCĂ „POTAISSA" TURDA

anunță vacant postul de • contabil șef. Concursul va avea loc pe data de 12 aprilie 1990, ora 9, la sediul U.J.C.M. Cluj, Piața Muzeului nr. 6. Condiții de înscriere: absolvenți ai învățămîntului superior economic cu minim 7 ani vechime în specialitate. Cererile se primesc la Biroul personal-învățămînt-administrativ al Cooperativei „Potaissa" Turda, cu sediul în Turda, str. Armata Roșie nr. 24/A, pînă în data de 10 aprilie 1990. (358)

ÎNTREPRINDEREA DE MEDICAMENTE „TERAPIA" CLUJ

organizează concurs, în data de 17 aprilie 1990, pentru ocuparea unui post de farmacist; angajează, prin transfer sau repartizare de la Oficiul forței de muncă: • operatori chimiști (bărbați) • absolvenți de treapta a II-a sau I (bărbați) pentru calificare în meseria de operator chimist. Programul de lucru este de 5 zile pe săptămînă. Relații suplimentare zilnic între orele 13—15 la Biroul personal-învățămînt-salarizare, B-dul Muncii nr. 10, telefon 4-70-88. (379)

ÎNTREPRINDEREA „AVICOLA" DE STAT CLUJ

cu sediul în comuna Florești, str. Abatorului nr. 1

organizează concurs, în data de 16 aprilie 1990, ora 9, la sediul unității, pentru ocuparea următoarelor posturi: • 2 economiști principali la serviciul financiar (bărbați) • 2 economiști la serviciul ADT și contabilitate (bărbați, 3 ani vechime) • medic veterinar principal pentru Ferma nr. 8 Gilău (bărbat) • responsabil economic pentru Ferma nr. 23 Popești • responsabil economic pentru Ferma nr. 2 Turda (cu domiciliul în Turda). Pentru posturile de economiști principali, economiști: să fie absolvenți ai învățămîntului superior economic — profil agricol și să fi lucrat în agricultură. Condițiile de încadrare și salarizare conform Legii nr. 12/1971, Legii nr. 57/1974 și Decretului nr. 206/1988. Cererile de înscriere la concurs se primesc la serviciul personal pînă la data de 13 aprilie 1990, ora 12, la care se va anexa un extras de pe carnetul de muncă, capitolul IX, referitor la activitatea în muncă. La concurs nu pot participa persoanele care au fost înlăturate din funcție în timpul revoluției din decembrie 1989. Relații la telefon 3-41-26 sau 3-40-48, interior 114 și 125. (343)

C.I.M.R.-TURDA (FABRICA DE CIMENT)

str. Bihorului nr. 4

angajează, urgent • 2 tîmplari modelieri calificați, categoria 4—6 (pentru atelierul turnătorie). Condiții de pregătire conform Legii 12/1971 și cele de retribuire conform Legii 57/1974. (341)

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR DIN CLUJ

aduce la cunoștința membrilor că în ziua de 6 aprilie 1990, ora 9, va avea loc adunarea generală, la Clubul C.F.R. din str. Dobrogeanu Gherea nr. 17. Delegații C.A.R.P. vor fi prezenți în mod obligatoriu pentru alegerea organelor de conducere. De asemenea, vor fi prezente persoanele care candidează și toți cei ce doresc să participe cu invitație ridicată de la secretariat. (354)

ÎNTREPRINDEREA „SINTEROM" CLUJ

Bd. Muncii nr. 12

încadrează, prin transfer sau Oficiul forței de muncă (cu probă de lucru), următorul personal: • 2 rectificatori (bărbați), categoria 2—4 • 1 rectificator (bărbat), categoria 4—6 • 1 electronist, specialitatea electronică industrială (bărbat), categoria 4—6 • 1 electrician (bărbat), categoria 4—7, cu o vechime de 8 ani în meserie, pentru repararea și confecționarea panouri electrice de utilaje • 1 compresorist, categoria 3—5 • 2 strungari (bărbați), categoria 4—6 • 2 zidari-șamotori, categoria 4—6. Încadrarea se face prin concurs la • un programator (principal) cu experiență în programarea minicalculatoarelor de tip CORAL sau INDEPENDENT. Încadrarea se face în condițiile Legii nr. 12/1971 și a Legii nr. 57/1974 Informații suplimentare la sediul unității — Biroul Personal-Învățămînt-Salarizare (P.I.S.), între orele 7—8 și 13—15, telefon 4-60-88, interior 135. (396)

ÎNTREPRINDEREA DE TRICOTAJE „SOMEȘUL" CLUJ

B-dul 22 Decembrie nr. 77

încadrează, prin transfer sau Oficiul forței de muncă • tehnician P.S.I. Relații suplimentare se primesc zilnic între orele 13—15, la serviciul Personal. (415)

A.C.H. — F.G.P. „TARNIȚA" CLUJ

casează, în baza Decretului-Lege nr. 50/1990, utilaje de construcții, echipamente energetice și mașini-unelte și oferă spre valorificare subansamble sau unități complete la solicitanți. Cei interesați pot consulta listele afișate la sediul unității. Pentru informații suplimentare, solicitanții se pot adresa la telefoanele 1-75-251 1-73-56; 1-69-41 — telex 31313. (351)

IMPORTANT PENTRU PRODUCĂTORII AGRICOLI PARTICULARI

B.A.T.M.A. NR. 12 CLUJ, cu sediul în Bulevardul Muncii nr. 8 Cluj, telefoane: 4-14-27; 4-12-27, interior 99, face înscrieri în vederea aprovizionării cu tractoare de 45 și 65 CP, mașinile agricole aferente, alte utilaje de uz gospodăresc, care se livrează în condiții de garanție și cu asigurarea reparațiilor în termen prin unitățile specializate. (365)

ÎNTREPRINDEREA „UNIREA" CLUJ

încadrează, prin examen sau concurs, următorul personal: • psiholog cu experiență în psihologia muncii • traducător pentru limbile: germană, engleză, rusă sau germană-engleză, cu experiență în traducere de texte tehnice. Informații suplimentare la Biroul personal-învățămînt-salarizare telefon 3-62-88, interior 108 sau 171 (347)

SUCURSALA JUDEȚEANĂ C.E.C. CLUJ

anunță concurs, în data de 6 aprilie 1990, pentru ocuparea următoarelor posturi: • contabili și controlori de ghișeu (studii: liceul economic sau 2 ani vechime în funcție economică) • revizori și inspectori (studii: facultatea de științe economice sau liceul economic). Informații suplimentare la sediul Sucursalei. (345)

DISPECERUL ENERGETIC TERITORIAL CLUJ

str. Taberei nr. 1

angajează de urgență: • inginer telecomunicații • electromecanici telecomunicații. Relații la telefon 3-40-76 sau 6-61-66. (346)

SECȚIA UTILAJ TRANSPORT ȘI PRODUCȚIE INDUSTRIALĂ AGHIREȘ, județul Cluj

str. Cornești nr. 282/A

angajează imediat • contabil șef, conform Legii nr. 57/1974 și Legii nr. 12/1971. Informații: la telefoanele 3-01-12 și 3-40-38 sau prin centrală la 124, Aghireș. De la Cluj și de la Huedin este asigurat zilnic transportul. (385)

COOPERATIVA „ELECTROMECANICA" CLUJ

angajează • tîmplar, categ. 4—6. (390)

CENTRUL DE LIBRĂRII CLUJ

Cluj-Napoca, str. Dorobanților nr. 12

organizează, în data de 20 aprilie 1990, ora 8, concurs pentru ocuparea postului de • instructor comercial — bărbat. Condiții conform Legii 12/1971. Relații suplimentare la telefon 1-29-77. (382)

I.G.C.L. DEJ

pune la dispoziția unităților de stat, cooperatiste și persoanelor fizice, utilaje și instalații cu uzură fizică și morală avansată, din toate categoriile, în conformitate cu prevederile Decretului nr. 49/1982 și Decretul-Lege nr. 50/1990. Listele se pot consulta la I.G.C.L. Dej, str. M. Eminescu nr. 2. Cei interesați sînt rugați să se prezinte la sediul unității în termen de 60 zile de la publicarea anunțului. Relații suplimentare se pot obține la telefoanele: 952/1-58-34, 1-58-35. (397)

INSTITUTUL POLITEHNIC CLUJ

str. Emil Isac nr. 15

anunță vacant postul de • administrator cantină studențească, la Complexul II Observator • 3 posturi conducători auto. Condiții conform Legii nr. 12/1971. Solicitanții se pot adresa compartimentului personal, din str. Emil Isac nr. 15, Institutul politehnic Cluj, zilnic între orele 11—14. (392)

ÎNTREPRINDEREA DE PROSPECȚIUNI ȘI EXPLORĂRI GEOLOGICE CLUJ

cu sediul în str. Traian Vuia nr. 140

organizează, la sediu, un concurs, în data de 24 aprilie 1990, ora 8, pentru ocuparea următoarelor posturi: • 1 post de inginer chimist sau chimist, la sediu, chimie anorganică, cu minim 5 ani vechime • 1 post de inginer foraj, la sediu, bărbat, cu minim 5 ani vechime. Cererile pentru concurs se depun pînă la în data de 21 aprilie 1990. (391)

COOPERATIVA „SOLIDARITATEA" CLUJ

cu sediul în Cluj, str. David Francisc nr. 21

încadrează, prin transfer sau prin repartizarea Oficiului forței de muncă: • 2 mecanici întreținere reparații universale (mașini de cusut), cu categoria de încadrare 5 sau 6. Totodată, încadrează • 3 pensionari pentru activitatea de vînzători remizieri. Informații suplimentare la Biroul personal-Învățămînt al cooperativei. (383)

ÎNTREPRINDEREA DE MORARIT, PANIFICAȚIE ȘI PRODUSE FAINOASE CLUJ

Calea Baciului nr. 2—4

organizează, în data de 17 aprilie 1990, ora 10, concurs pentru ocuparea postului de • inspector personal în cadrul Biroului personal-învățămînt-salarizare. Încadrarea se va face conform Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974. Vechime în funcție 5—8 ani. Înscrierea și informații suplimentare la Biroul P.I.S. al unității, telefon 8-22-15, interior 134. (431)

CENTRUL TERITORIAL DE CALCUL ELECTRONIC CLUJ

str. Republicii nr. 107

încadrează, de urgență, controlor poartă, conform Legii nr. 12/1971. Informații la telefon 1-16-14, interior 139. (417)

CORUL SEMINARULUI TEOLOGIC ORTODOX

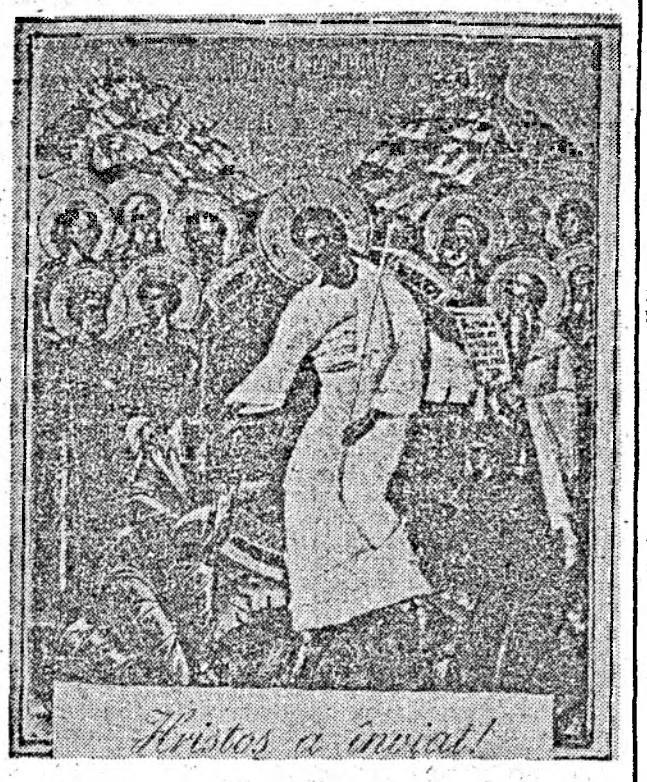

susține vineri, **6 aprilie 1990, ora 18**, un **CONCERT RELIGIOS**, la CATEDRALA ARHIEPISCOPALĂ, sub conducerea *părintelui profesor Vasile Stanciu*. (437)

INSTITUTUL DE CERCETARE ȘI PROIECTARE CLUJ-NAPOCA
str. 30 Decembrie nr. 28

organizează **concurs** în data de **17 aprilie 1990**, pentru ocuparea următoarelor posturi: ● **geolog — laborator** ● **inginer hidrotehnician** ● **inginer termotehnician.** Informații suplimentare la biroul personal, telefon 1-44-33/160. (432)

I.J.T.L. CLUJ

recrutează, de urgență, **șoferi** care posedă carnet de conducere gradele: C, D, E pentru curs de scurtă durată, pentru calificarea în meseria de conducători troleibuze. Relații suplimentare se primesc la sediul întreprinderii, telefon 4-17-38, interior 116. (424)

OFICIUL JUDEȚEAN DE TURISM CLUJ

vă oferă **excursii** în străinătate cu autocarul: BULGARIA: Cluj — Brașov — Târnovo — Kazanlâc — Plovdiv — Sofia — Plevna — Ruse — București — Curtea de Argeș — Cluj. Perioada 19—30 **august**. Costul 6.102 lei; Cluj — Brașov — București — Ruse — Varna — Burgas — Kazanlâc — Plovdiv — Sofia — Ruse — București — Curtea de Argeș — Cluj. Perioada: **3—14 septembrie**. Costul: 6.249 lei. CEHOSLOVACIA: Cluj — Oradea — Bratislava — Oradea — Cluj. Perioada: **14—18 mai**. Costul 3.000 lei; Cluj — Oradea — Kosice — Oradea — Cluj. Perioada 20—24 mai. Costul 2.400 lei. UNGARIA: Cluj — Oradea — Budapesta — Oradea — Cluj. Perioada: **15—19 mai**. Costul: 2.544 lei. Informații și înscrieri la filialele de turism din Cluj, Dej, Gherla, Turda și Câmpia Turzii. (408)

ADMINISTRAȚIA PARCURILOR ȘI STRAZILOR CLUJ

organizează, în data de **18 aprilie 1990, ora 8**, la sediul unității, **concurs** pentru ocuparea următoarelor posturi vacante: ● **șef secție parcuri** (inginer horticol) ● **șef birou P.I.R.A.** ● **maiștri** (mecanic auto, mecanic utilaje, drumuri, poduri). Condiții de încadrare: cele prevăzute în Legea nr. 12/1971 și Legea nr. 57/1974. Informații suplimentare la telefon 4-26-98. (407)

U.J.C.C. CLUJ

achiziționează, prin toate magazinele cooperativelor de consum din județ: **MELCI VII**, la prețul de 12 lei/kg. Se achiziționează melci din speciile: **Helix Pomatia** — avînd cochilia de culoarea cafelei cu lapte, de la alb la brun, pînă la brun închis, cu carnea (piciorul) de culoare deschisă; **Helix Lucorum** — avînd cochilia de culoare albă, acoperită cu cinci benzi (adeseori unite între ele) de culoare castanie, lucioasă. La ambele specii se achiziționează numai melci care au diametrul cochiliei cuprins între 28—38 mm. (429)

A.S. LOTO-PRONOSPORT INFORMEAZĂ:

● **Începînd cu data de 21 martie 1990, fondul de cîștiguri s-a majorat la 45 la sută din suma totală a vînzărilor pe țară** ● Plafonul maxim al valorii unitare a cîștigurilor, indiferent de categorie s-a majorat de la 50.000 lei pentru cîștigurile în numerar și 70.000 lei pentru cîștigurile în autoturisme la 200.000 lei începînd cu aceeași dată. **NU UITAȚI NUMAI CINE JOACĂ POATE CÎȘTIGA!** (400)

TEATRUL DE PĂPUȘI

anunță **concurs** pentru **ocuparea a două posturi de organizator spectacole.** Concursul va avea loc în data de **18 aprilie 1990.** Cei interesați vor prezenta cereri la secretariatul literar al Teatrului, pînă la data de **17 aprilie 1990.** (419)

ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ
cu sediul în Cluj, Bulevardul 22 Decembrie nr. 146

încadrează, prin transfer sau repartiție de la Oficiul forței de muncă ● bărbați cu stagiul militar satisfăcut pentru calificare în meseria de **tipograf.** Încadrarea în conformitate cu prevederile Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974. Informații suplimentare la biroul P.I.R. al unității, telefon 4-51-15, interior 120. (415)

ANUNȚ:

Centrul de Distribuție al energiei electrice din municipiul Cluj aduce la cunoștința abonaților casnici din municipiul Cluj că, începînd cu luna aprilie 1990, ca urmare a trecerii la săptămîna de lucru redusă, caseriile vor fi închise în fiecare sîmbătă. Programul celorlalte zile va fi următorul:

1. La caseria din str. 30 Decembrie:

a) Plata facturilor neachitate la domiciliu:

	Zona I	Zona II
— luni și miercuri	8—13	14—19
— marți și joi	14—19	8—13
— vineri	8—12	8—12

b) Încheieri și anulări contracte

— luni — marți	14—18
— miercuri — joi — vineri	8—12

c) Informații, reclamații, autoserviri

— luni — marți	14—19
— miercuri — joi	8—13
— vineri	8—12

2. La caseriile din str. Taberei nr. 27

a) Plata facturilor neachitate la domiciliu:

— luni — joi	14—19
— marți — miercuri	8—13
— vineri	8—12

b) Încheieri și anulări contracte

— marți	8—13
— joi	14—19

c) Informații, reclamații, autoserviri

— luni	14—19
— miercuri	8—13
— vineri	8—12

Rugăm abonații casnici să achite c/v energiei electrice consumate la cititorii-încasatori economisind astfel timp și să asigure condiții pentru citirea indexului contoarelor în vederea stabilirii corecte a consumului. Conducerea centrului. (430)

I.T.C., INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CALCULATOARE ELECTRONICE CLUJ-NAPOCA
str. Republicii nr. 109

oferă utilizatorilor de calculatoare: ● produse program de bază: sisteme de operare, compilatoare, sisteme de gestiune a bazelor de date, sisteme export, rețele de calculatoare etc. ● pachete de programe pentru aplicații de largă circulație: birotică, proiectare asistată, baze de date, gestionări cu ajutorul tabelelor, rețele de calculatoare, prelucrări de imagini etc. ● consultații și servicii pentru implementări de diverse aplicații pe toate tipurile de calculatoare și în special pentru noile orientări în informatica românească: microcalculatoare compatibile IBM—PC și minicalculatoare pe 32 de biți, compatibile DEC/VAX ● școlarizări la sediul beneficiarului sau la sediul I.T.C. în specialitatea software de bază și aplicații pentru micro compatibile IBM—PC, minicalculatoare pe 16 și 32 biți, stații grafice etc. Pentru școlarizări și asistență tehnică I.T.C. Cluj-Napoca oferă și documentația corespunzătoare în limba română sau limba engleză. Informații la sediul I.T.C. Cluj-Napoca, str. Republicii nr. *109, telefon 1-60-60, telex 3-13-82 itcr.* (428)

PARTIDUL DEMOCRAT

angajează, prin **concurs, un economist principal.** Concursul se va organiza **joi, 5 aprilie, ora 17.** Informații suplimentare la sediul partidului Cluj, str. Moților nr. 18, telefon 1-18-89. (416)

UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI DIN ROMANIA, FILIALA CLUJ

invită toți tinerii absolvenți ai Institutului de arte plastice și studenții din anii terminali ai Academiei de artă *în 6 aprilie 1990, ora 16, la sediu* — pentru consultări în privința viitoarei forme de organizare a activității. (418)

DIRECȚIA FINANCIARĂ JUDEȚEANĂ CLUJ

informează persoanele fizice și juridice interesate că activitățile economice pe bază de liberă inițiativă se pot desfășura numai pe bază de autorizații aprobate prin decizia Primăriei județene și eliberate de Direcția financiară județeană (cererile pentru eliberarea autorizațiilor pentru întreprinderile mici și asociațiile cu scop lucrativ se depun la Primăria județului Cluj — camera 53 — iar pentru asociațiile familiale și persoane independente la primăriile municipale, orășenești și comunale unde își are domiciliul solicitantului).

Posesorii de acte de impunere (**dispoziție de impunere, înștiințare de plată**) pentru diferite activități, pe cont propriu sînt obligați să se conformeze urgent acestei dispoziții legale (inclusiv taximetriștii particulari, meditatorii etc.). Proprietarii de autoturisme care transportă persoane(taximetriștii particulari) se supun unui impozit forfetar trimestrial de 9.000 lei, care se plătește anticipat. **Impozitul se reduce cu 50 la sută pentru persoanele care au și calitatea de salariat sau cooperator și lucrează în unitățile respective programul normal de muncă.** Reducerea se acordă pe baza adeverinței de la locul de muncă prezentată la data plății impozitului pentru trimestrul următor. Conform Normelor pentru aplicarea Decretului-Lege nr. 54/1990, exercitarea activității fără autorizație și nedeclararea veniturilor realizate se sancționează cu amendă contravențională de la 5.000—10.000 lei, iar pentru abateri repetate pedeapsa este de la 6 luni la 1 an închisoare. (405)

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII DEJ, S.M.A. DEJ

organizează, în data de **12 aprilie 1990**, licitație pentru vînzarea unui număr de 5 tractoare U 650. Cei interesați se pot adresa pentru înscriere la licitație S.M.A.-ului Dej, str. Salciei, adresă la care sînt expuse și bunurile supuse licitației. (422)

ÎNTREPRINDEREA JUDEȚEANĂ PENTRU RECUPERAREA ȘI VALORIFICAREA MATERIALELOR REFOLOSIBILE (I.J.R.V.M.R.) CLUJ
anunță:

cetățenii din județul Cluj că, începînd cu **1 aprilie 1990**, s-au majorat prețurile de achiziție de la populație la următoarele materiale refolosibile: ● acumulatori autoturisme de la 2,50 lei/kg la 4 lei/kg; hîrtie—cartoane de la 0,60 lei/kg la 1,00 leu/kg; cioburi de sticlă — de la 0,10 lei/kg la 0,30 lei/kg. Pentru a veni în sprijinul populației, I.J.R.V.M.R. Cluj organizează acțiuni de colectare a materialelor refolosibile în municipiul Cluj-Napoca, după următorul program. ● **5 aprilie 1990**, în străzile: A. Densușianu, V. Lupu, Amurg, 11 Iunie, A. Sever. Punct de colectare: str. A. Densușianu (colț cu V. Lupu); ● **12 aprilie 1990** — în străzile: Arieșului, 11 Iunie, Iugoslaviei, Vasile Lupu, Heltai. Punct de colectare: str. Arieșului (colț cu 11 Iunie); ● **19 aprilie 1990** — în străzile: Coressi, C. Brîncoveanu, Bușteni, A. Ipătescu, Căpșunilor, Albac, Crizantemelor. Punct de colectare: str. Coressi (colț cu G. Brîncoveanu); ● **26 aprilie 1990** — în străzile: B. Deleanu, G. Brîncoveanu, M. Nicoară, Măcinului. Punct de colectare: str. B. Deleanu (colț cu G. Brîncoveanu). Toate punctele de colectare funcționează între orele 12—17. Cetățenii vor fi anunțați cu cel puțin *2 zile* înaintea acțiunii prin fluturași, pe care se vor trece data și locul acțiunii. Pentru acumulatori și anvelope uzate de autoturisme se eliberează adeverințe. Plata se face pe loc! (420)

mica PUBLICITATE

MATRIMONIALE

● Intelectuală, văduvă, 37 ani, un copil, 1,65 m înălțime, suplă, cu calități morale deosebite, doresc o cunoștință bărbat cu calități asemănătoare, să fie un bun tătic. Cluj, telefon 7-63-16. (8137)

● Pensionar 65 ani, caut parteneră modestă 50—60 ani în vederea căsătoriei. Relații telefon 1-51-56. (7742)

Vînzări-cumpărări

● Florin Piersic, vinde Ford Granada 2300, stare excepțională. Informații la telefon 3-62-56 Cluj, vineri și sîmbătă, orele 11—15. (8155)

● Vînd apartament 4 camere, str. Cîmpului nr. 40, ap. 20 (gaze, parchet) sau schimb similar Timișoara. (8163)

● Vînd apartament cu 2 (două) camere, cartier Gheorgheni, nr. telefon 5-29-57. (8190)

● Vînd CEC auto înscriere 1987. Telefon 7-92-97. (8142)

● Vînd casă cu 4 camere, bucătărie. Telefon 4-70-21. (8057)

● Recamier dublu, scaune tapițate, dulapuri, televizor, dormeză de vînzare. Telefon 6-87-08. (8061)

● Vînd Mercedes Diesel 240, alb. Telefon 4-88-90, după ora 18. (8063)

● Vînd frigider cu compresor. Telefon 4-80-43. (8131)

● Vînd Renault Fuego stare excepțională. Telefon 5-68-55. (8130)

● Vînd Volkswagen 1200, televizor Diamant 8. Telefon 3-46-61, după ora 18. (8072)

● Vînd magnetofon Tesla CM 130 cu boxe. Telefon 4-96-81. (8073)

● Vînd rulotă tip Felicia 2800, instalații de gaz pentru mașină (italiană). Telefon 2-09-89 sau 2-45-07, între orele 17—20. (8077)

● Vînd ieftin radiocasetofon dublu stereo japonez „Mecosonic" portabil. Telefon 8-91-07. (8133)

● Vînd Dacia 1100, convenabil. Telefon 5-19-39. (8054)

● Cumpăr urgent grădină în zona Mărăști, între Lacuri. Oferte telefon 7-41-43. (8119)

● Vînd Dacia 1300, mobilă, obiecte de uz casnic, strada Bisericii Ortodoxe nr. 34, între orele 16—18. (8049)

● Vînd motocicletă „Manet". Telefon 6-43-39. (7812)

● Vînd convenabil Movie National M 8, cu accesorii și video Philips HQ. Telefon 952/1-27-31. (7165)

● Vînd 30 lăzi stupi, 24 rame, alimentator, culegător polen, pătișor, ceară și polen. Str. Cireșilor 17. (7952)

● Vînd videorecorder Akai, ultimul tip, cu casete înregistrate. Informații telefon 3-34-32, orele 18—22. (6803)

● Vînd apartament 2 camere, îmbunătățit. Telefon 6-35-05. (7836)

● Vînd CEC mașină înscris 1987. Informații 952/1-29-34. (7839)

● Vînd casă 3 focuri gaz, 15 ari grădină și anexe în Luncani, lîngă Cîmpia Turzii. Informații 952/1-29-34. (7839/A)

● Vînd convenabil videorecorder Akay VHS-22. Telefon 6-98-92, după ora 18. (7941)

● Vînd videorecorder, eventual schimb cu televizor color. Telefon 1-51-32. (7967)

● Cumpăr apartament 2—3 camere, etajul I—II în cartierul Grigorescu. Telefon 6-30-74, după ora 19. (7962)

● Vînd convenabil videorecorder, Skoda S 100, cumpăr Simca-1180 orice stare. Telefon 7-80-25. (7933)

● Vînd imediat CEC pentru Dacia sport. Informații la telefon 1-32-48. (7947)

● Vînd TV color portabil și Wartburg. Telefon 1-10-05, după masă. (7975)

● Vînd scule de tinichigerie, mașini Zikni, indolt, rotunjit. Telefon 4-99-92. (7919)

DIVERSE

● Doi studenți greci, caută profesor ori profesoară de limba germană. Cămin 2, camera 28, Evi. Telefon 1-88-27. (7663/C)

● Rugăm toți cetățenii care au primit apartament în strada Plopilor nr. 12 să se prezinte duminică, în data de 8 aprilie, orele 11, în fața blocului. (8154)

● Căutăm doamnă serioasă, nefumătoare, pentru îngrijire fetiță de 4 luni. Telefon 1-66-74. (8189)

● Căutăm femele pentru îngrijire copil de un an. Telefon 6-50-76. (8189/A)

● Atelier P.I.N. Baia Mare oferă elevilor absolvenți de liceu sonete (promoții), modele deosebite, policromie, hîrtie cretată, preț avantajos. Telefon 994/3-36-33. (7690)

● AGROCOOP CLUJ, strada Fagului nr. 1, încadrează prin concurs un revizor gestiune principal. Condiții de încadrare conform Legii nr. 12/1971. Concursul se va organiza după 10 zile de la apariția în presă a anunțului. Informații suplimentare la telefon nr. 3-50-65. (7944)

● Sindicatul liber al Spitalului clinic de copii Cluj anunță constituirea sa ca personalitate juridică în data de 29 martie 1990. Informații la sediul sindicatului din strada Moților nr. 68, clinic, între orele 13—14. (8068)

mica PUBLICITATE

Schimb de locuință

● Brașov, schimb apartament ICRAL, 2 camere, confort I, central, pentru apartament 2—3 camere, confort I în Cluj. Informații 921/8-43-96. (8071)

● Schimb (vînd) apartament 4 camere proprietate Zorilor cu apartament 2 camere. Telefon 2-32-72, orele 16—18. (8078)

● Schimb apartament 3 camere, confort I cu garaj, proprietate de stat, Turda, cu similar Cluj-Napoca. Telefon 8-37-61, între 18—22. (8005)

● Schimb apartament 4 camere, confort doi, proprietate, cu apartament 2 camere plus garsonieră. Achit diferență. Telefon 6-22-53. (7937)

● Schimb apartament 2 camere ICRAL Mănăștur (pod Calvaria) cu 2—3 camere Gheorgheni. Telefon 4-11-34. (7965)

● Schimb de urgență apartament două camere decomandate, parchet, confort I, etaj 3, în Alba Iulia, cartier Tolstoi, proprietate de stat, cu similar în Cluj-Napoca. Informații la telefon 968/2-74-18, familia Moga. (7951)

Pierderi

● Horvat György pierdut pașaport din Ungaria. Găsitorul este rugat să îl predea la adresa: str. Tutunului nr. 2 ap. 3. Telefon 1-32-78. Oferim recompensă. (8074)

● Irimieș Patachi Ioana pierdut carnet de student. îl declar nul. (7960)

● Pop Saveta, pierdut legitimația de serviciu. O declar nulă. (7969)

Decese-comemorări

● Membrii catedrei de filologie germanică sînt alături de colega lor Tatiana Makarenko în momentele grele cînd se desparte de soțul său, eminent cadru universitar ANANIE FĂRCAȘ. (8146)

● Ultim omagiu distinsului profesor universitar ALEXANDRU CRIȘAN. Condoleanțe familiei îndurerate. Asociația de locatari, Petuniei 5. (8217)

● Sîntem alături de colegul nostru, ing. Mihai Sătmăreanu, în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Îți transmitem sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune. Colegii de serviciu de la Fabrica de încălțăminte a C.P.I. „Clujana". (8216)

● Un ultim omagiu celui care a fost conferențiar inginer ALEXANDRU CRIȘAN, om de omenie și aleasă ținută profesională. Condoleanțe familiei. Colectivul disciplinei de mașini electrice. (8211)

● Sîntem alături de sing. Olimpia Popa Stanciu în marea durere pricinuită de moartea mamei sale. Colegii din compartimentul investiții, D.G.A.I.A. (8208)

● Cu toată compasiunea sîntem alături de colega noastră Tatiana Makarenko în aceste momente grele. Condoleanțe familiei îndoliate. Cadrele didactice ale Facultății de filologie. (8174)

● Domnului dr. Octavian Florescu sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune pentru pierderea mamei iubite. Colectivul Clinicii Endocrinologie. (8167)

● Pios omagiu și eternă amintire, la șase săptămîni de la plecarea spre veșnică odihnă a iubitului nostru soț, tată, socru și bunic, prof. univ. dr. IOAN CERNEA, a cărui pomenire va avea loc vineri 6 aprilie 1990, orele 17, la Biserica de pe strada Bisericii Ortodoxe. Familia îndoliată. (8192)

● Cu multă durere în suflete și adînc regret anunțăm moartea soției, mamei, bunicii și străbunicii ILEA MARIA din Cîmpenești în vîrstă de 83 ani. Înmormîntarea va avea loc în 6 aprilie, ora 13, de la capela nouă din Mănăștur. Familia pe veci îndoliată: Soțul Filip, copiii Lucreția, Roza, Traian și Titian, ginerii și nora, nepoții și strănepoții. Fie-i țărîna ușoară!

● Cu profundă durere anunțăm încetarea din viață la vîrsta de 73 ani, a iubitei noastre mame, soacre, bunici, surori și vecine RACZ MARGARETA din Turda, str. Zidarilor nr. 15. Înmormîntarea are loc azi, 5 aprilie 1990, de la domiciliul defunctei, la orele 15. Familia îndurerată. (8193)

● Azi, 5 aprilie, se împlinesc 10 ani de la dureroasa despărțire de cel care a fost VICTOR BIJI, de 58 ani. Odihnească-se în pace. Familia îndurerată. (7677)

● Ne amintim cu drag de JOSZA IRINA, plecată în eternitate acum zece ani. Familia. (7912)

● Un pios omagiu iubiților noștri părinți, socri și bunici ECATERINA VĂDAN și ALEXANDRU VĂDAN la împlinirea a 34 ani, respectiv 5 ani de la deces. Bunătatea lor va rămîne veșnic vie în inimile noastre îndurerate. Familia.

● Îndurerate gînduri, dragoste și neuitare, momente de adîncă și pioasă reculegere pentru cea care nu mai este, LENA MĂNDRU, la 5 ani de la trecerea ei în veșnicie. Familia. (8032)

● Pios omagiu la scurgerea a 2 ani de la trista despărțire de buna noastră soție, mamă și bunică MISZTI JULIANA, a cărei amintire va fi veșnic în inimile noastre. Familia îndurerată. (7928)

● Aducem un ultim omagiu la trecerea în eternitate a celui care a fost bunul nostru coleg REMUS CETERAȘ. Colegii de la I.C.B.A., Dep. Albina. (8108)

● Transmitem sincere condoleanțe familiei Maister prin pierderea prematură a soțului și tatălui drag. Asociația de locatari, str. Fîntînele nr. 38. (8105)

● Cu aceeași nemărginită durere anunț împlinirea a 6 săptămîni azi, 5 aprilie 1990, de la trista despărțire de cel mai scump și bun tată IOAN MATEAȘ, născut în Vultureni, fost locatar în strada Mehedinți nr. 22—24. Te plîngem și te purtăm în inimă toată viața. Fiul Dan Marius cu familia. (8112)

● Un gînd pios, o aducere aminte în memoria celui ce a fost ANANIE FĂRCAȘ. Adio, prieten drag. Nu te vom uita niciodată. Fam. Roman. (8114)

● Aducem un pios omagiu iubitului nostru coleg și prieten lector universitar ANANIE FĂRCAȘ, dascăl de aleasă omenie și deosebită bunătate sufletească, la încetarea sa fulgerătoare din viață. Vom păstra vie amintirea sa în sufletele noastre. Transmitem familiei îndurerate sincere condoleanțe. Fam. conf. Gavril Neamțu. (8047)

● Aducem un ultim și pios omagiu celui care a fost șef serviciu administrativ RADU ȘTEFAN, pensionar. Sincere condoleanțe familiei îndoliate. Foștii colegi de la Combinatul minier Cluj. (8117)

● Ne alăturăm durerii și împărtășim suferința colegului nostru judecător Alexandru Fărcaș în tristețea încercată la neașteptata trecere în neființă a tatălui. Întregul colectiv al Judecătoriei Cluj. (8164)

● Sîntem alături de colega noastră Valentina Coldea în clipele grele pricinuite de moartea tatălui drag. Colegele de la „Arta jucăriilor", secția ambalaj. (8123)

● Sîntem alături de colega noastră Viorica Popovici în marea durere pricinuită de decesul mamei dragi. Colegii de la Lic. ind. „N. Bălcescu" Cluj-Napoca. (8046)

● Îndurerați, deplîngem trecerea fulgerătoare în neființă a colegului ANANIE FĂRCAȘ. Condoleanțe și compasiune familiei. Colegii psihologi-pedagogi, Institutul de studii și cercetări socioumane, filiala Cluj a Academiei Române. (8127)

● Sîntem alături de colega noastră Vali în aceste momente grele pricinuite de moartea mamei dragi. Raionul sticlă-porțelan, Complex Someș. (8136)

● Colectivul de cadre didactice al Școlii 32 Craiova este alături de fosta lor colegă Viorica Popovici, profesoară la Liceul „N. Bălcescu," Cluj, în încercarea grea a pierderii mamei. (8135)

● Sîntem alături de colega noastră Ibi în marea ei durere. Colectivul Clinicii de chirurgie infantilă. (8076)

● Cuvintele nu pot exprima nemărginita durere cauzată de dispariția fulgerătoare a bunului nostru prieten ANANIE FĂRCAȘ. Sincere condoleanțe familiei îndoliate, Familia Șerdeanu. (8070)

● Sîntem alături de nașii noștri Eugen și Viorica în marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi, MARIA MAN. Sincere condoleanțe. Familia Daniela și Marian Borbe. (8067)

● Sîntem alături de vecinul nostru Manoilă Man la marea durere pricinuită de pierderea, soției dragi. Din partea locatarilor, scara I, bloc F, str. Al. Moghioroș. (8065)

● Mulțumim tuturor rudelor, prietenilor, vecinilor și tuturor cunoscuților care prin prezență, telefoane, coroane și flori au fost alături de noi la marea durere pricinuită de decesul scumpei și neuitatei noastre soții și mame VALY FELECAN. În veci nemingîiați, soțul și fiul. (8060)

● Profund îndurerați exprimăm condoleanțe familiei pentru dispariția fulgerătoare a dragului nostru, lector univ. ANANIE FĂRCAȘ. Fam. I. Mărza și I. Pescar. (8132)

● Sîntem alături de colegul nostru Vasile Andreica în marea durere pricinuită de moartea dragei lui soții. Condoleanțe familiei îndurerate. Colegii de la Laboratorul C.T.C. — I.E.I.A. (8185)

● Sîntem alături de tine, draga noastră Olimpia în clipele grele prin care treci. Doina, Gigi, Corina și Lucreția. (8059)

● Colectivul Muzeului de istorie a Transilvaniei este alături de colega Gisela Turdeanu în marea durere pricinuită de pierderea mamei și transmite condoleanțe întregii familii. (8058)

● Catedrele de pedagogie metodică și psihologie din Universitatea clujeană anunță cu durere dispariția fulgerătoare a colegului lector univ. ANANIE FĂRCAȘ, și își exprimă profundul regret. Transmitem sincere condoleanțe familiei. (8138)

● Regretăm și deplîngem îndurerați decesul fulgerător al prietenului nostru lector univ. ANANIE FĂRCAȘ, membru fondator al ansamblului nostru. Corala universitarilor clujeni. (8138)

● Cu profundă durere anunțăm încetarea din viață a scumpei noastre mame, soacre, bunici și străbunici FLOAREA CHIRA în vîrstă de 82 ani. Înmormîntarea va avea loc în data de 7 aprilie, ora 13, în satul Pata. Familia. (8150)

● Sîntem alături de colega noastră Lia Pall în aceste clipe grele cînd iubitul ei tată a trecut în neființă. Colegii de la biroul Plan — Sinterom. (8202)

● Sîntem alături de familia ing. Cristea Tiberiu în durerea pricinuită de pierderea mamei iubite. Colectivul atelierului de proiectare — „Clujana". (8201)

● La trista veste că MIHAI ABRUDAN ne-a părăsit, adresez familiei Abrudan, sincere condoleanțe. Ghirilă Dumitru. (8207)

● Un ultim omagiu fostei locatare VALERIA ȘTURZA și condoleanțe sincere familiei îndoliate, din partea Asociației de locatari, str. Ion Ghica 11—11/A. Odihnească-n pace.

● Un pios omagiu minunatului și dragului nostru soț, tată și bunic, ALEXANDRU CRIȘAN, la 3 ani de la trecerea în eternitate. Soția Raveca, copiii Marcela și Nelu cu familiile.

● Sîntem alături de colegul nostru Toth Andrei în marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi. Colegii de la I.R.E.C. — B.C.M. Cluj. (8153)

● Ai fost, dar vei rămîne neștearsă și vie în inimile noastre, a celor care te-au adus pe lumea aceasta și au stat alături de tine cu inima crispată și plină de speranță că nu ne vei părăsi așa prematur. Un ultim omagiu celei care a fost VERONICA LIDIA ANDREICA. Părinții Nicu, Angela și surioara Lacrima. (8206)

● Dragostea, bucuria, visurile noastre întruchipate în mod inconfundabil în persoana celei care a fost VERONICA LIDIA ANDREICA, 27 ani, născută Fechete, s-au destrămat. Vom continua să o iubim și să trăim prin credința în Dumnezeu, singura șansă de compensare a durerii noastre. Înmormîntarea, azi, 5 aprilie, orele 15 din capela II a cimitirului Mănăștur. Soțul Vasile, Beniamin și Rebeca — copiii, socri. Plînsul nostru se va potoli în momentul revederii glorioase, de aceea, prin credință îți spunem „La revedere". (8205)

● Cu durere în suflet anunțăm că bunul nostru tată, socru și bunic IOAN VĂDAN, a încetat din viață la vîrsta de 87 ani. Înmormîntarea va avea loc în data de 6 aprilie 1990, ora 14 de la casa familială din str. Traian Vuia nr. 252 (Someșeni). Fiul Ioan Vădan cu familia. (8179)

● Zdrobiți de durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viață în data de 3 aprilie 1990, a neprețuitului soț, tată VASILE PETRU AȘTILEANU, în vîrstă de 64 ani. Înhumarea va avea loc simbătă 7 aprilie 1990, ora 14 la cimitirul Central. Familia îndurerată. (8180)

● Sîntem alături de prietenii noștri Alexandru și Valentina în aceste momente triste. Condoleanțe familiei. Dan și Cornelia. (8230)

● Cu multă durere în suflet, anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, tată SIMION POP, în vîrstă de 82 ani. Înmormîntarea va avea loc vineri, 6 aprilie 1990, ora 13, la cimitirul Mănăștur. Soția și fiica. (8326/A)

● Un cuvînt de mîngîiere colegului nostru Robert Meister la trista despărțire de tatăl său drag. Colegii de la B.C.U. (8223)

● Sîntem alături de tine, dragă Andreea. Colegele de la „Terapia" — financiar-contabilitate. (8101)

● Cu durere în suflet ne despărțim de prietenul nostru lector universitar ANANIE FĂRCAȘ. În aceste clipe grele, sîntem alături de Tatiana, Sașa și Serghei. Familiile Mihai Krámar și Andrei Barna.

● Sîntem alături de colega noastră Șandor Adela în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegele de la atelierul Ace — „Clujana".

● Sîntem alături de colegul nostru ing. Murse Nicolae în marea durere pricinuită de pierderea soacrei dragi. Serv. Plan — „Clujana". (8166)

● Sîntem alături de ginerele nostru Viorel în durerea pricinuită de moartea fulgerătoare a mamei sale PELCEA ECATERINA. Fam. Fălețoiu. Dumnezeu s-o ierte. (8145/A)

● Sîntem alături de familia Pelcea Didița și Melania în clipele grele pricinuite de pierderea scumpei lor mame și soacre PELCEA ECATERINA. Fam. Körösi (cuscri), fam. Mureșan I. (nași). (8145)

● Cu inima zdrobită și cu gîndul toată viața mă despart de unica soră și cumnată care a fost ECATERINA PELCEA. Să-i fie țărîna ușoară. Fam. Stoian din Rm. Vîlcea. (8145/B)

● Cu cea mai profundă durere anunțăm greaua pierdere a iubitei noastre mame și soacre ECATERINA PELCEA. Nu o vom uita niciodată. Fii Didița și Viorel, nurorile Melania și Nora. (8145/C)

● Sincere condoleanțe familiei Emanoil Man la pierderea soției și mamei. Fam. Nicolae Culbus. (8056)

CONCLUZIILE COMUNE ALE COMISIEI MIXTE DE LA TÎRGU MUREȘ

La Tîrgu Mureș s-au desfășurat marți, lucrările Comisiei mixte a reprezentanților filialelor județului Mureș ale Uniunii Vatra Românească și Uniunii Democrate Maghiare din România.

Părțile aflate în dialog au ajuns la următoarele concluzii comune:

1. — Tensiunea a scăzut, iar dacă ambele părți vor urmări sincer înfăptuirea celor convenite de comun acord, în spiritul comunicatelor date publicității, situația se va ameliora.

2. — Evenimentele recent petrecute la Tîrgu Mureș evidențiază faptul că probleme de această natură, cît și cauzele care le generează, trebuie să stea permanent în atenția autorităților de stat, centrale și locale.

3. — Opinia publică din țară și din străinătate are o importanță deosebită în depășirea situației: din acest motiv trebuie să fie corect informată și antrenată de partea oricăror reconcilieri.

4. — Populația română trebuie să fie asigurată că drepturile minorităților naționale, garantarea exercitării acestora nu lezează în nici un fel interesele ei. Minoritățile naționale, în speță cea maghiară, trebuie să fie asigurată că puterea de stat actuală, cît și cea constituțională, le garantează toate drepturile legitime, în conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu Actul Final de la Helsinki, Documentele Finale ale conferinței de la Viena, precum și a tuturor tratatelor internaționale acceptate de România.

5. — În cazul în care elemente extremiste își vor continua activitatea provocatoare și subversivă, care incită la acte de dezordine și violență, puterea de stat, guvernul și autoritățile locale sînt chemate să ia toate măsurile legale pentru prevenirea oricăror stări conflictuale, care ar putea avea urmări imprevizibile pentru securitatea civică, ordinea și liniștea publică, precum și pentru stabilitatea țării.

6. — Concluziile de mai sus sînt însușite de conducerile centrale ale Uniunii Vatra Românească și Uniunii Democrate Maghiare din România.

Comisia mixtă își va continua lucrările în zilele următoare pentru a analiza și concluziona asupra propunerilor făcute de părțile aflate în dialog.

Comisia desemnată de Biroul Executiv al C.P.U.N. și-a însușit concluziile elaborate și convenite pînă în prezent de cele două părți.

La închiderea ediției

Aseară în „Cupa Cupelor" la fotbal

R.S.C. ANDERLECHT — DINAMO BUCUREȘTI 1-0 (0-0)

Aseară la Bruxelles, într-una din semifinalele „Cupei Cupelor" la fotbal echipa Dinamo București a întîlnit în meci tur formația belgiană R.S.C. Anderlecht. După un joc viu disputat și de o bună factură tehnică victoria a revenit echipei R.S.C. Anderlecht cu scorul de 1—0 (0—0).

În cealaltă semifinală a „Cupei Cupelor", A.S. Monaco — Sampdoria Genova 2—2.

AGENDĂ

SPECTACOLE

Opera Română — NUNTA LUI FIGARO, ora 18. În colaborare cu Conservatorul de muzică „George Dima". Clasa de operă condusă de conf. univ. Alexandru Fărcaș.

EXPOZIȚII

Muzeul de Artă din Cluj, împreună cu Biblioteca Americană din București, anunță deschiderea expoziției „Scriitori americani" (cărți, afișe, casete video) în cadrul Secției Donații a Muzeului de Artă din str. 23 August nr. 22, azi, 5 aprilie 1990, ora 17.

★

La Clubul Casei Universitarilor din str. E. de Martonne nr. 1 s-a deschis expoziția de acuarelă VASILE SĂRACI. Expoziția se poate vizita pînă în data de 16 aprilie a.c., între orele 9—16.

FILARMONICA

prezintă azi, ora 18, la Casa Universitarilor. CONCERT. Orchestra claselor V — VIII, dirijor Szollos Francisc. Program — Sugar Rezso — Zece studii pentru orchestră de coarde; P.I. Ceaikovski — Cîntec napolitan; solo violoncel Boroș Hanga, cl. IV, profesor More Maria. Lucrări instrumentale din literatura românească și universală.

COLEGIUL DE REDACȚIE: Ilie Cătăan (redactor șef), Don Rebreanu (redactor șef adjunct), Traian Bara (secretar general de redacție), Valer Chioreanu, Ion Constantinescu, Emil Luca, Ion Rus.

Redacția: Cluj, str. Napoca nr. 11. Telefon 1-46-15; telefoane interioare: secretariat — 223; secția culturală — 221 și 229; probleme sociale și economice — 227, 228, 229; administrația — 224; tipografie — 232, 233. Mica publicitate se primește zilnic, între orele 10—14, numai în administrația, strada Napoca nr. 11, parter.

Tiraj 62.448